

**Міністерство внутрішніх справ України
Національна академія внутрішніх справ**

**Забезпечення Національною поліцією України
публічної безпеки і порядку під час проведення
міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017»**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Київ – 2017

УДК 351.754.5 +159

Забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017»: [метод. реком.] / [В. Л. Костюк, В. Г. Сюравич, С. Ф. Константінов, В. А. Куліков, А. О. Джужа] ; за заг. ред. Р. А. Сербина. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 61 с.

У методичних рекомендаціях визначено оптимальні алгоритми дій працівників Національної поліції у різних ситуаціях, які можуть виникати під час виконання ними службових обов'язків із забезпечення публічної безпеки і порядку, захисту прав, свобод і законних інтересів громадян, профілактики та припинення правопорушень під час проведення в Україні міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017».

Методичні рекомендації розраховано на практичних працівників Національної поліції та Національної гвардії України, поліцейських, зокрема патрульної поліції, а також професорсько-викладацький склад та наукових співробітників, ад'юнктів, слухачів і курсантів системи МВС України.

Авторський колектив:

Джужа Анастасія Олександрівна – доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Константінов Сергій Федорович – завідувач кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції;

Костюк Володимир Леонідович – завідувач наукової лабораторії з проблем забезпечення публічної безпеки і порядку навчально-наукового інституту № 3 НАВС, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, підполковник поліції;

Куліков Володимир Анатолійович – завідувач кафедри організації охорони громадського порядку Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент, полковник поліції;

Сербин Руслан Андрійович – проректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, полковник поліції;

Сюравич Валерій Григорович – науковий співробітник наукової лабораторії з проблем забезпечення публічної безпеки і порядку навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Рецензенти:

Голосніченко І.П. – доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, професор кафедри господарського та адміністративного права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»;

Кузьменко О.В. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного права і процесу Національної академії внутрішніх справ.

Схвалено та рекомендовано до видання Науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ (протокол № 8 від 19.04.2017 р).

Забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017»

Зміст

Вступ	6
1. Нормативно-правові засади, що регламентують діяльність Національної поліції України.....	8
2. Правовий статус, завдання та функції Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017»	10
3. Порядок організації роботи підрозділів Департаменту патрульної поліції щодо забезпечення публічного порядку та безпеки під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017».....	20
3.1. Поняття та правові засади підрозділів Департаменту патрульної поліції	20
3.2. Основні завдання та функції підрозділів Департаменту патрульної поліції	20
3.3. Взаємодія підрозділів Департаменту патрульної поліції з підрозділами та територіальними органами Національної поліції, Національної гвардії України, іншими органами виконавчої влади, правоохоронними органами і громадськими формуваннями під час забезпечення публічної безпеки і порядку.....	22
4. Алгоритми дій працівників Національної поліції України та підрозділів Департаменту патрульної поліції щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017»	24
4.1. Алгоритми дій при виявленні фактів вчинення адміністративного чи кримінального правопорушення окремими категоріями осіб, що мають дипломатичний чи депутатський імунітет.....	24
4.1.1. При виявленні вчинення адміністративного чи кримінального правопорушення іноземцем, який користується дипломатичним імунітетом:	24
4.1.2. При виявленні фактів порушень правопорядку за участю народних депутатів України:	24
4.2. Алгоритми дій у разі виявлення вчиненого іноземцем адміністративного правопорушення.....	24
4.2.1. Загальний алгоритм дій у разі виявлення адміністративного правопорушення, вчиненого іноземцем	24
4.2.2. При порушенні правил дорожнього руху іноземцями:	25
4.2.3. При виявленні працівниками поліції на вулиці особи, яка виявляє агресію, чіпляється до громадян, пошкоджує майно (паркани, стекла вікон, автомобілі тощо):	26
4.2.4. При виявленні працівниками поліції на вулиці громадянина з ознаками важкого сп'яніння в безпорадному стані:.....	26
4.2.5. При встановленні порушень правил куріння тютюнових виробів та вживання алкогольних напоїв у заборонених місцях:	26
4.2.6. При виявленні групи громадян, що не мають входних квитків та силоміць намагаються увірватися на територію стадіону:	26
4.2.7. При виявленні агресивно налаштованих груп осіб (до 50 осіб у кожній), які з'ясовують між собою стосунки:	27
4.2.8. При виявленні на вулицях міста іноземних гостей, які вчиняють групові порушення публічного порядку або хуліганські дії:	27
4.2.9. У разі блокування автошляхів:.....	30

4.3. Алгоритми дій у разі виявлення вчиненого іноземцем кримінального правопорушення.....	31
4.3.1. Загальний алгоритм дій у разі виявлення ознак кримінального правопорушення.....	31
4.3.2. При виявленні правопорушень, пов'язаних із заподіянням громадянам іноземних держав тілесних ушкоджень, у тому числі вчинених з дискримінаційних мотивів:	32
4.3.3. При виявленні фактів незаконного заволодіння транспортними засобами іноземних громадян:	32
4.3.4. При виявленні іноземців, які публічно вживають та здійснюють інші незаконні дії з наркотичними засобами, психотропними речовинами, їх аналогами або прекурсорами	33
4.3.5. При виявленні під час поверхневого огляду іноземця підозрілих речовин, які за зовнішніми ознаками подібні до наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.....	34
4.3.6. При виявленні у салоні автомобіля, в якому знаходяться гості конкурсу Євробачення-2017, речовин, які за зовнішніми ознаками подібні до наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів	35
4.3.7. При виявленні фактів придбання іноземним громадянином підробленого квитка на пісенний конкурс «Євробачення-2017»:	36
4.3.8. При виявленні фактів підробки квитків на пісенний конкурс «Євробачення-2017» та несанкціонованої торгівлі ними:	36
4.3.9. При порушенні прав інтелектуальної власності:	37
4.3.10. При виявленні під час забезпечення публічної безпеки і порядку підроблених грошей:	38
4.4. При виявленні фактів, що можуть становити терористичну загрозу	40
4.4.1. При виявленні підозрілого вибухонебезпечного предмета (ВНП) під час пропуску іноземних гостей:	40
4.4.2. При надходженні повідомлення про загрозу вибуху:.....	40
4.4.3. При отриманні повідомлення про факт вибуху:	41
4.5. Поліцейське піклування.....	42
4.5.1. У разі, коли під час проведення Євробачення-2017 до працівників поліції звернувся глядач і вказав на особу, яка погано себе почуває у зв'язку з погіршенням стану здоров'я, або перебуває в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння:	42
4.5.2. При виникненні подій, пов'язаних з людьми, які мають різні вади інвалідності:.....	42
4.5.3. У разі звернення іноземця або особи без громадянства із заявою щодо отримання статусу біженця або додаткового захисту на території України.	43
4.5.4. У разі виявлення порушень правил перебування на території України іноземних громадян та осіб без громадянства:	43
4.5.5. При затриманні групи незаконних мігрантів:.....	44
4.5.6. У разі виникнення питання щодо доцільності подальшого перебування іноземця, який учинив правопорушення на території України.....	44

5. Порядок і правила спілкування поліцейського.....	45
5.1. Загальні правила спілкування поліцейського	45
5.2. Особливості спілкування поліцейського з окремими категоріями громадян	46
5.2.1. З іноземцями	46
5.2.2. З особами, які користуються дипломатичним імунітетом	46
5.2.3. З Народними депутатами України.....	47
5.2.4. З представниками засобів масової інформації	47
6. Особливості реагування працівників Національної поліції України та підрозділів Департаменту патрульної поліції на факти правопорушення іноземців та осіб без громадянства	49
6.1. Питання про відповідальність іноземців, які користуються імунітетом від кримінальної та адміністративної юрисдикції України (далі імунітет), вирішується дипломатичним шляхом	49
6.2. Повним імунітетом користуються:	49
6.3. Обмеженим імунітетом користуються	50
6.4. Дипломатичний кур'єр користується при виконанні обов'язків особистою недоторканністю і не може бути заарештований або затриманий.	50
6.5. При виявленні адміністративного правопорушення або злочину, скоєного іноземцем, який користується імунітетом, працівнику Національної поліції необхідно	51
6.6. При порушенні правил дорожнього руху особою, яка має імунітет, працівник підрозділів Департаменту патрульної поліції.....	51
6.7. Якщо особа, яка має імунітет, керує транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння їй пропонується припинити керування.	51
6.8. При відмові від проходження медичного огляду і спробах продовжити керування транспортним засобом особою, яка має імунітет:.....	52
7. Алгоритми дій працівників підрозділів поліції охорони Національної поліції України	53
7.1. При надходженні повідомлення про спрацювання засобів сигналізації на квартирі (приватному будинку) та виявлення осіб, що не є їх власниками.....	53
7.2. При надходженні тривожного сповіщення за допомогою системи термінового виклику поліції, розміщеної в громадському місці.	53
7.3. При надходженні інформації про спрацювання системи тривожного сповіщення на розважальних закладах, місцях громадського відпочинку та харчування.	53
Висновки та рекомендації	55
Список використаних джерел	57
Список рекомендованих джерел	59

Вступ

Актуальність методичних рекомендацій.

Сучасний етап розвитку України характеризується складними процесами, що мають місце в політичній, соціальній та економічній сферах. Наявна тенденція зростання соціальної напруги в суспільстві у зв'язку із політичними коливаннями та військовими діями у зоні АТО на території Донецької та Луганської областей, а також анексією Криму. Така нестабільність впливає на стан правопорядку в цілому та громадський спокій зокрема.

Особливої актуальності методичних рекомендацій набуває у зв'язку з проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017» (далі – «Євробачення-2017») у травні 2017 року в м. Києві.

Згідно плану заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 740-р. [4], на МВС України та Національну поліцію покладено завдання із забезпечення охорони громадського порядку та безпеку дорожнього руху в місцях проведення конкурсу, а також безпеки учасників конкурсу і глядачів у місцях їх тимчасового перебування, а також розробити план заходів із забезпечення безпеки під час підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення».

Беручи до уваги те, що до Києва прибуде велика кількість іноземних гостей, то забезпеченню публічної безпеки і порядку в столиці буде приділена особлива увага. Питання безпеки перебування іноземних гостей і пересічних громадян на європейському пісенному святі визнано одним з пріоритетних завдань діяльності Уряду. Організація проведення заходу такого рівня вимагає не лише створення відповідної інфраструктури, але й удосконалення форм і методів забезпечення публічної безпеки і порядку, які повинні відповідати міжнародним стандартам й здатні забезпечити дійсно стабільний правопорядок у суспільстві.

Проведення в Україні «Євробачення-2017» пов'язане з вирішенням багатьох питань, зокрема щодо забезпечення публічної безпеки і порядку. Особливо це стосується діяльності Національної поліції, що є невід'ємною складовою правоохоронних органів України, на яку покладено виконання завдань із забезпечення публічної безпеки і порядку.

Концепцією забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення в Україні «Євробачення-2017» передбачається, що нашу країну відвідають понад 100 тис. іноземних гостей з різних країн світу.

Отже, на Національну поліцію та Національну гвардію України буде покладено обов'язок із забезпечення публічної безпеки і порядку в цілому в місті Києві, та безпосередньо у місцях проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017», а також у місцях масового перебування громадян України та іноземних гостей. Від спроможності забезпечити правопорядок буде залежати імідж України. Тому підрозділам патрульної поліції та іншими

підрозділами Національної поліції необхідно зробити акцент на відповідній підготовці до несення служби із забезпечення публічної безпеки і порядку.

Основною формою організації забезпечення публічної безпеки і порядку є принцип комплексного використання сил і засобів підрозділів Національної поліції та Національної гвардії України, а також їх взаємодія з іншими державними органами, зокрема Міністерством з надзвичайних ситуацій, Державною прикордонною службою, Міграційною службою, Київською міською державною адміністрацією, громадськими організаціями, які братимуть участь у забезпеченні публічної безпеки і порядку (єдина дислокація).

У зазначених умовах перетворень у державі для вирішення відповідальних та складних завдань забезпечення публічного порядку та особистої безпеки людини недостатнім є дослідження засобів регулювання і забезпечення публічної безпеки і порядку взагалі, необхідно переходити до вивчення їх особливостей в крупних містах і, що особливо важливо, в м. Києві. Саме ці обставини зумовлюють особливу актуальність всебічного та глибокого наукового аналізу проблем адміністративно-правового забезпечення публічної безпеки і порядку в м. Києві та удосконалення організації управління підрозділів превентивної поліції, а саме, патрульної поліції при забезпеченні публічної безпеки і порядку.

Метою методичних рекомендацій є визначення оптимального алгоритму дій працівників Національної поліції у різних ситуаціях, які можуть виникати під час виконання ними службових обов'язків із забезпечення публічної безпеки і порядку, захисту прав, свобод і законних інтересів громадян, профілактики та припинення правопорушень під час проведення в Україні міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017».

Особливістю діяльності підрозділів Національної поліції у цей період є очікуване прибуття в Україну значної кількості іноземних громадян, що суттєво посилює вимоги до дій особового складу.

Працівники Національної поліції, які будуть залучатися до забезпечення правопорядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017», повинні неухильно дотримуватися законів України, поважати гідність громадянина, ставитись до нього гуманно, захищати його права незалежно від соціального походження, расової та національної належності, громадянства, ставлення до релігії, статі, політичних та інших переконань.

1. Нормативно-правові засади, що регламентують діяльність Національної поліції України

У правовому регулюванні діяльності органів та підрозділів Національної поліції найважливішу роль відіграють норми Конституції України [1]. І хоча Конституція безпосередньо не регулює діяльність Національної поліції, однак в ній закріплені загальні засади діяльності державних органів. Згідно зі ст. 19 Конституції України органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Стаття 3 Конституції України проголошує, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

Найважливішу роль у системі законодавчих актів, які регулюють діяльність Національної поліції, відіграє Закон України «Про Національну поліцію» [2]. У ст. 3 Закону України «Про Національну поліцію» [2] прямо визначено, що правовою основою діяльності Національної поліції є Конституція України, міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Закон України «Про Національну поліцію», інші закони України, акти Президента України та постанови Верховної Ради України, прийняті відповідно до Конституції та законів України, акти Кабінету Міністрів України, видані відповідно до них акти Міністерства внутрішніх справ України, а також підзаконні нормативно-правові акти, які деталізують положення законодавства та регламентують організацію роботи окремих служб та підрозділів Національної поліції з різних напрямів оперативно-службової діяльності.

Отже, основними нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність Національної поліції, зокрема щодо забезпечення публічної безпеки і порядку є:

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. (зі змін. та доповн.; ред. від 30 вер. 2016 р.). [1];

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02 лип. 2015 р. № 580 // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379 (із змін. та доповн. ; ред. від 01 січ. 2017 р.) [2];

3. Положення про Національну поліцію : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовт. 2015 р. № 877 [3].

4. Розпорядження Кабінету Міністрів України Про затвердження плану заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення» від 11 жовтня 2016 р. № 740-р.[4].

5. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовт. 2015 р. № 878 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-п> [5].

6. Положення про патрульну службу МВС : затв. наказ МВС України від 02 лип. 2015 р. № 796 (зар. в Мінюсті України 3 лип. 2015 р. за № 777/27222) [6].

7. Положення про Департамент патрульної поліції : затв. наказом Національної поліції України від 06 лист. 2015 р. № 73 (зі змінами у ред. наказу Національної поліції від 31 жовт. 2016 р. № 1114) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://patrol.police.gov.ua/ru/faq/normatyvno-pravova-baza-diyalnosti-patrulnoyi-politsiyi> [7].

8. Положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України : затв. наказом Національної поліції України від 27 листоп. 2015 р. № 123 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://patrol.police.gov.ua/ru/faq/normatyvno-pravova-baza-diyalnosti-patrulnoyi-politsiyi> [8].

9. Положення про службу дільничних інспекторів поліції в системі Міністерства внутрішніх справ України : затв. наказом МВС України 11 листоп. 2010 № 550 (Із змінами, внесеними згідно з Наказами МВС № 487 від 28.07.2011 та № 349 від 23.04.2012; ред. від 08.06.2012) [9].

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 груд. 1984 р. № 8073-Х // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (із змін. та доповн.; ред. від 01 вер. 2016 р.) [10].

11. Кримінальний кодекс України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131 (зі змін. та доп.; ред. від 08 жов. 2016 р.) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> [11].

12. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, № 11–12, № 13. – Ст. 88. (зі змін. та доповн.; ред. від 01 січ. 2017 р.) [12].

13. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2005. – № 35–36, № 37. – Ст. 446. (ред. від 01 вер. 2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> [13].

14. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135–ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303. (зі змін. та доповн.; ред. від 01 вер. 2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> [14].

15. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону Закон України від 22 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 40. – С 338 [15].

16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання в'їзду, виїзду та перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, які задіяні в організації та проведенні пісенного конкурсу «Євробачення» від 28 груд. 2016 р. № 1017 [16].

17. Порядок продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 15 лют. 2012 р. № 150 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 17. – Ст. 612. – 2015 р. – № 28. – Ст. 805 (зі змін. та доп.; ред. від 01 січ. 2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/150-2012-%D0%BF/paran14#n14>. [17].

2. Правовий статус, завдання та функції Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017»

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **Національна поліція України** – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Згідно ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію», **завданнями Національної поліції є надання поліцейських послуг у сферах:**

- 1) забезпечення публічної безпеки і порядку;
- 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
- 3) протидії злочинності;
- 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Згідно п. 1 Положення про Національну поліцію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 [3], Національна поліція є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Згідно п. 3 Положення про Національну поліцію, **основними завданнями Національної поліції є:**

- 1) реалізація державної політики у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку;
- 2) внесення на розгляд Міністра внутрішніх справ пропозицій щодо забезпечення формування державної політики в зазначених сферах;
- 3) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Серед **функцій Національної поліції**, перерахованих у ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» та п. 4. Положення про Національну поліцію, необхідно виділити *функції щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017»:*

- провадить превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;
- виявляє причини та умови, що сприяють учиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживає в межах своєї компетенції заходів щодо їх усунення;

- вживає заходів з виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення;

- здійснює своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події;

- уживає заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального, адміністративного правопорушення;

- вживає заходів із забезпечення публічної безпеки і порядку на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, в аеропортах, морських та річкових портах, інших публічних місцях;

- регулює дорожній рух та здійснює контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі;

- здійснює супроводження транспортних засобів у випадках, передбачених законом;

- видає відповідно до закону дозволи на рух окремих категорій транспортних засобів; у випадках, визначених законом, видає та погоджує дозвільні документи у сфері безпеки дорожнього руху;

- у межах повноважень, передбачених законом, організовує та здійснює заходи щодо рятування людей, забезпечення їх безпеки, охорони майна в разі стихійного лиха, аварій, пожеж, катастроф та ліквідації їх наслідків;

- у випадках, передбачених законом, здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення, приймає рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечує їх виконання;

- здійснює досудове розслідування кримінальних правопорушень у межах визначеної підслідності;

- розшукує осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду, ухиляються від виконання кримінального покарання, зникли безвісти, та інших осіб у випадках, визначених законом; у межах повноважень, передбачених законом, організовує та провадить оперативно-розшукову діяльність;

- доставляє у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення;

- у межах повноважень, передбачених законом, бере участь у боротьбі з тероризмом, забезпечує ефективне використання сил і засобів під час проведення антитерористичних операцій;

- вживає всіх можливих заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їх життя чи здоров'я;

- вживає заходів для визначення осіб, які нездатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе; встановлює особу за невідомим трупом;

– здійснює охорону об'єктів права державної власності у випадках та порядку, визначених законом та іншими нормативно-правовими актами, а також бере участь у здійсненні державної охорони;

– здійснює на договірних засадах охорону фізичних осіб та об'єктів права приватної і комунальної власності, а також технічні заходи охоронного призначення у випадках і порядку, передбачених законом або іншими нормативно-правовими актами;

– здійснює контроль за дотриманням фізичними і юридичними особами спеціальних правил і порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система;

– здійснює представництво та забезпечує виконання зобов'язань України в Міжнародній організації кримінальної поліції – Інтерполі (далі – Інтерпол) та Європейському поліцейському офісі (Європолі) (далі – Європол);

– організовує взаємодію правоохоронних та інших державних органів України з Інтерполом, Європолом, а також компетентними органами інших держав з питань, що належать до сфери діяльності Інтерполу та Європолу;

– виконує в межах компетенції запити органів правопорядку (правоохоронних органів) інших держав або міжнародних організацій поліції відповідно до закону, міжнародних договорів України, установчих актів та правил міжнародних організацій поліції, членом яких є Україна;

– організовує в межах своєї компетенції приймання-передавання осіб, які перебувають під вартою на державному кордоні України або за її межами;

– здійснює розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Національної поліції, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери її управління;

– у межах повноважень, передбачених законом, надає соціальну і правову допомогу громадянам, сприяє державним органам, підприємствам, установам та організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків.

Згідно ст. 5. Закону України «Про Національну поліцію», поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів.

Згідно ст. 13. Закону України «Про Національну поліцію»,

1. Систему Національної поліції складають:

- 1) центральний орган управління поліцією;
- 2) територіальні органи Національної поліції.

2. До складу апарату центрального органу управління Національної поліції входять організаційно поєднані структурні підрозділи, що забезпечують діяльність керівника Національної поліції, а також виконання покладених на поліцію завдань.

3. У складі Національної поліції функціонують:

- 1) кримінальна поліція;
- 2) патрульна поліція;

- 3) органи досудового розслідування;
- 4) поліція охорони;
- 5) спеціальна поліція;
- 6) поліція особливого призначення.

Згідно ст. 15 Закону України «Про Національну поліцію»,

територіальні органи Національної поліції утворюються як юридичні особи публічного права в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах, районах у містах та як міжрегіональні (повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи у межах граничної чисельності Національної поліції і коштів, визначених на її утримання.

Згідно ст. 17 Закону України «Про Національну поліцію»,

Поліцейським є громадянин України, який склав Присягу поліцейського, проходить службу на відповідних посадах у поліції і якому присвоєно спеціальне звання поліції.

Поліцейський має службове посвідчення та спеціальний жетон. Зразки та порядок видання службових посвідчень та спеціальних жетонів затверджує Міністр внутрішніх справ України.

Згідно ст. 18 Закону України «Про Національну поліцію»,

Поліцейський зобов'язаний:

1) неухильно дотримуватися положень Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність поліції, та Присяги поліцейського;

2) професійно виконувати свої службові обов'язки відповідно до вимог нормативно-правових актів, посадових (функціональних) обов'язків, наказів керівництва;

3) поважати і не порушувати прав і свобод людини;

4) надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їхнього життя чи здоров'я;

5) зберігати інформацію з обмеженим доступом, яка стала йому відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків;

6) інформувати безпосереднього керівника про обставини, що унеможливають його подальшу службу в поліції або перебування на займаній посаді.

Поліцейський на всій території України незалежно від посади, яку він займає, місцезнаходження і часу доби в разі звернення до нього будь-якої особи із заявою чи повідомленням про події, що загрожують особистій чи публічній безпеці, або в разі безпосереднього виявлення таких подій зобов'язаний вжити необхідних заходів з метою рятування людей, надання допомоги особам, які її потребують, і повідомити про це найближчий орган поліції.

Звертаючись до особи, або у разі звернення особи до поліцейського, поліцейський зобов'язаний назвати своє прізвище, посаду, спеціальне звання та

пред'явити на її вимогу службове посвідчення, надавши можливість ознайомитися з викладеною в ньому інформацією, не випускаючи його з рук.

Додаткові обов'язки, пов'язані з проходженням поліцейським служби в поліції, можуть бути покладені на нього виключно законом.

Згідно ст. 20 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **поліцейські мають єдиний однострій.**

На однострої поліцейського розміщується нагрудний знак із чітким зазначенням його спеціального жетона. Поліцейському заборонено знімати з однострою чи приховувати нагрудний знак, а також будь-яким іншим чином перешкоджати прочитанню інформації на ньому або фіксуванню її за допомогою технічних засобів. Поліцейський, який виконує функції в цивільному одязі, зобов'язаний мати при собі нагрудний знак, передбачений цією частиною, крім випадків, коли наявність нагрудного знака перешкоджає проведенню негласної слідчої (розшукової) дії. Поліцейським підрозділу спеціального призначення номер нагрудного знака додатково зазначається на однострої і на шоломі таким чином, щоб його було можливо прочитати або зафіксувати за допомогою технічних засобів, крім випадків, коли такі поліцейські відповідно до рішень уповноважених осіб поліції виконують завдання в режимі секретності.

Згідно ст. 29 Закону України «Про Національну поліцію» [2], існують такі **вимоги до поліцейського заходу:**

1. **Поліцейський захід** – це дія або комплекс дій превентивного або примусового характеру, що обмежує певні права і свободи людини та застосовується поліцейськими відповідно до закону для забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень.

2. Поліцейський захід застосовується виключно для виконання повноважень Національної поліції. Обраний поліцейський захід має бути законним, необхідним, пропорційним та ефективним.

3. Обраний поліцейський захід є законним, якщо він визначений законом. Поліцейському заборонено застосовувати будь-які інші заходи, ніж визначені законами України.

4. Обраний поліцейський захід є необхідним, якщо для виконання повноважень Національної поліції неможливо застосувати інший захід або його застосування буде неефективним, а також якщо такий захід заподіє найменшу шкоду як адресату заходу, так і іншим особам.

5. Застосований поліцейський захід є пропорційним, якщо шкода, заподіяна охоронюваним законом правам і свободам людини або інтересам суспільства чи держави, не перевищує блага, для захисту якого він застосований, або створеної загрози заподіяння шкоди.

6. Обраний поліцейський захід є ефективним, якщо його застосування забезпечує виконання повноважень Національної поліції.

7. Поліцейський захід припиняється, якщо досягнуто мети його застосування, якщо неможливість досягнення мети заходу є очевидною або якщо немає необхідності у подальшому застосуванні такого заходу.

Згідно ст. 30 Закону України «Про Національну поліцію», поліція для виконання покладених на неї завдань вживає заходів реагування на правопорушення, для охорони прав і свобод людини, запобігання загрозам публічній безпеці і порядку або припинення їх порушення також застосовує в межах своєї компетенції поліцейські *превентивні заходи та заходи примусу*.

Згідно ст. 31 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **поліція може застосовувати такі превентивні заходи:**

- 1) перевірка документів особи;
- 2) опитування особи;
- 3) поверхнева перевірка і огляд;
- 4) зупинення транспортного засобу;
- 5) вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території;
- 6) обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю;
- 7) проникнення до житла чи іншого володіння особи;
- 8) перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ;
- 9) застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису;
- 10) перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб;
- 11) поліцейське піклування.

2. Під час проведення превентивних поліцейських заходів поліція зобов'язана повідомити особі про причини застосування до неї превентивних заходів, а також довести до її відома нормативно-правові акти, на підставі яких застосовуються такі заходи.

Згідно ст. 32 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **поліцейський має право вимагати в особи пред'явлення нею документів, що посвідчують особу, та/або документів, що підтверджують відповідне право особи, у таких випадках:**

- 1) якщо особа володіє зовнішніми ознаками, схожими на зовнішні ознаки особи, яка перебуває в розшуку, або безвісно зниклої особи;
- 2) якщо існує достатньо підстав вважати, що особа вчинила або має намір вчинити правопорушення;
- 3) якщо особа перебуває на території чи об'єкті із спеціальним режимом або в місці здійснення спеціального поліцейського контролю;
- 4) якщо в особі є зброя, боєприпаси, наркотичні засоби та інші речі, обіг яких обмежений або заборонений, або для зберігання, використання чи перевезення яких потрібен дозвіл, якщо встановити такі права іншим чином неможливо;
- 5) якщо особа перебуває в місці вчинення правопорушення або дорожньо-транспортної пригоди, іншої надзвичайної події;
- 6) якщо зовнішні ознаки особи чи транспортного засобу або дії особи дають достатні підстави вважати, що особа причетна до вчинення

правопорушення, транспортний засіб може бути знаряддям чи об'єктом вчинення правопорушення.

Згідно ст. 33 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **поліцейський може опитати особу, якщо існує достатньо підстав вважати, що вона володіє інформацією, необхідною для виконання поліцейських повноважень.**

Для опитування поліцейський може запросити особу до поліцейського приміщення. Надання особою інформації є добровільним. Особа може відмовитися від надання інформації. Проведення опитування неповнолітніх допускається тільки за участю батьків (одного з них), іншого законного представника або педагога. Перед проведенням опитування особи поліцейський роз'яснює їй підстави та мету застосування поліцейського заходу, якщо це не перешкодить виконанню поліцією повноважень, покладених на неї цим Законом.

Згідно ст. 34 Закону України «Про Національну поліцію», **поверхнева перевірка як превентивний поліцейський захід є здійсненням візуального огляду особи, проведенням по поверхні вбрання особи рукою, спеціальним приладом або засобом, візуальним оглядом речі або транспортного засобу.**

Поліцейський для здійснення поверхневої перевірки особи може зупиняти осіб та/або оглядати їх, якщо існує достатньо підстав вважати, що особа має при собі річ, обіг якої заборонено чи обмежено або яка становить загрозу життю чи здоров'ю такої особи або інших осіб.

Поверхнева перевірка здійснюється поліцейським відповідної статі. У невідкладних випадках поверхневу перевірку може здійснити будь-який поліцейський лише з використанням спеціального приладу або засобу.

Поліцейський може здійснювати поверхневу перевірку речі або транспортного засобу:

1) якщо існує достатньо підстав вважати, що в транспортному засобі знаходиться правопорушник або особа, свобода якої обмежується в незаконний спосіб;

2) якщо існує достатньо підстав вважати, що в транспортному засобі знаходиться річ, обіг якої заборонено чи обмежено або яка становить загрозу життю чи здоров'ю такої особи або інших осіб;

3) якщо існує достатньо підстав вважати, що річ або транспортний засіб є знаряддям вчинення правопорушення та/або знаходиться в тому місці, де може бути скоєно кримінальне правопорушення, для запобігання якого необхідно провести поверхневу перевірку.

Поверхнева перевірка речі або транспортного засобу здійснюється шляхом візуального огляду речі та/або транспортного засобу або візуального огляду салону та багажника транспортного засобу. Поліцейський при здійсненні поверхневої перевірки має право вимагати відкрити кришку багажника та/або двері салону.

Під час поверхневої перевірки речі або транспортного засобу особа повинна самотійно показати поліцейському вміст особистих речей чи транспортного засобу.

При виявленні в ході поверхневої перевірки будь-яких слідів правопорушення поліцейський забезпечує їх схоронність та огляд відповідно до вимог статті 237 Кримінального процесуального кодексу України.

Згідно ст. 35 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **поліцейський може зупиняти транспортні засоби у разі:**

- 1) якщо водій порушив Правила дорожнього руху;
- 2) якщо є очевидні ознаки, що свідчать про технічну несправність транспортного засобу;
- 3) якщо є інформація, що свідчить про причетність водія або пасажирів транспортного засобу до вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, або якщо є інформація, що свідчить про те, що транспортний засіб чи вантаж можуть бути об'єктом чи знаряддям учинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення;
- 4) якщо транспортний засіб перебуває в розшуку;
- 5) якщо необхідно здійснити опитування водія чи пасажирів про обставини вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, свідками якого вони є або могли бути;
- 6) якщо необхідно залучити водія транспортного засобу до надання допомоги іншим учасникам дорожнього руху або поліцейським або як свідка під час оформлення протоколів про адміністративні правопорушення чи матеріалів дорожньо-транспортних пригод;
- 7) якщо уповноважений орган державної влади прийняв рішення про обмеження чи заборону руху;
- 8) якщо спосіб закріплення вантажу на транспортному засобі створює небезпеку для інших учасників дорожнього руху;
- 9) порушення порядку визначення і використання на транспортному засобі спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв.

Поліцейський зобов'язаний поінформувати водія про конкретну причину зупинення ним транспортного засобу з детальним описом підстави зупинки, визначеної у цій статті.

Згідно ст. 36 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **поліцейський уповноважений вимагати від особи (осіб) залишити визначене місце на певний строк або заборонити чи обмежити особам доступ до визначеної території або об'єктів**, якщо це необхідно для забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони життя і здоров'я людей, для збереження та фіксації слідів правопорушення.

2. Поліцейський може обмежувати або забороняти рух транспорту і пішоходів на окремих ділянках вулиць і автомобільних доріг у разі затримання осіб відповідно до закону, під час аварій, інших надзвичайних ситуацій, якщо це необхідно для забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони життя і здоров'я людей.

Згідно ст. 40 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **поліція для забезпечення публічної безпеки і порядку може закріплювати на форменому одязі, службових транспортних засобах, монтувати /**

розміщувати по зовнішньому периметру доріг і будівель автоматичну фото- і відеотехніку, а також використовувати інформацію, отриману із автоматичної фото- і відеотехніки, що знаходиться в чужому володінні, з метою:

1) попередження, виявлення або фіксування правопорушення, охорони громадської безпеки та власності, забезпечення безпеки осіб;

2) забезпечення дотримання правил дорожнього руху.

2. Інформація про змонтовану/розміщену автоматичну фототехніку і відеотехніку повинна бути розміщена на видному місці.

Згідно ст. 42 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **поліція під час виконання повноважень, уповноважена застосовувати такі заходи примусу:**

1) фізичний вплив (сила);

2) застосування спеціальних засобів;

3) застосування вогнепальної зброї.

Фізичним впливом є застосування будь-якої фізичної сили, а також спеціальних прийомів боротьби з метою припинення протиправних дій правопорушників.

Спеціальні засоби як поліцейські заходи примусу – це сукупність пристроїв, приладів і предметів, спеціально виготовлених, конструктивно призначених і технічно придатних для захисту людей від ураження різними предметами (у тому числі від зброї), тимчасового (відворотного) ураження людини (правопорушника, супротивника), пригнічення чи обмеження волі людини (психологічної чи фізичної) шляхом здійснення впливу на неї чи предмети, що її оточують, з чітким регулюванням підстав і правил застосування таких засобів та службових тварин.

Для виконання своїх повноважень поліцейські можуть використовувати такі спеціальні засоби:

1) гумові та пластикові кийки;

2) електрошокові пристрої контактної та контактнo-дистанційної дії;

3) засоби обмеження рухомості (кайданки, сітки для зв'язування тощо);

4) засоби, споряджені речовинами сльозогінної та дратівної дії;

5) засоби примусової зупинки транспорту;

6) спеціальні маркувальні та фарбувальні засоби;

7) службові собаки та службові коні;

8) пристрої, гранати та боєприпаси світлозвукової дії;

9) засоби акустичного та мікрохвильового впливу;

10) пристрої, гранати, боєприпаси та малогабаритні підривні пристрої для руйнування перешкод і примусового відчинення приміщень;

11) пристрої для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії;

12) засоби, споряджені безпечними димоутворюючими препаратами;

13) водомети, бронемашини та інші спеціальні транспортні засоби.

Згідно ст. 46 Закону України «Про Національну поліцію» [2], **поліцейський уповноважений у виняткових випадках застосовувати вогнепальну зброю:**

- 1) для відбиття нападу на поліцейського або членів його сім'ї, у випадку загрози їхньому життю чи здоров'ю;
- 2) для захисту осіб від нападу, що загрожує їхньому життю чи здоров'ю;
- 3) для звільнення заручників або осіб, яких незаконно позбавлено волі;
- 4) для відбиття нападу на об'єкти, що перебувають під охороною, конвої, житлові та нежитлові приміщення, а також звільнення таких об'єктів у разі їх захоплення;
- 5) для затримання особи, яку застали під час вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину і яка намагається втекти;
- 6) для затримання особи, яка чинить збройний опір, намагається втекти з-під варти, а також озброєної особи, яка погрожує застосуванням зброї та інших предметів, що загрожують життю і здоров'ю людей та/або поліцейського;
- 7) для зупинки транспортного засобу шляхом його пошкодження, якщо водій своїми діями створює загрозу життю чи здоров'ю людей та/або поліцейського.

Поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю тільки після попередження про необхідність припинення протиправних дій і намір використання заходу примусу, визначеного цією статтею.

Застосування вогнепальної зброї без попередження допускається:

- 1) при спробі особи, яку затримує поліцейський із вогнепальною зброєю в руках, наблизитися до нього, скоротивши визначену ним відстань, чи доторкнутися до зброї;
- 2) у разі збройного нападу, а також у разі раптового нападу із застосуванням бойової техніки, транспортних засобів або інших засобів, що загрожують життю чи здоров'ю людей;
- 3) якщо особа, затримана або заарештована за вчинення особливо тяжкого чи тяжкого злочину, втікає із застосуванням транспортного засобу;
- 4) якщо особа чинить збройний опір;
- 5) для припинення спроби заволодіти вогнепальною зброєю.

Поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю тільки з метою заподіяння особі такої шкоди, яка є необхідною і достатньою в такій обстановці, для негайного відвернення чи припинення збройного нападу.

Поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю у разі збройного нападу, якщо відвернення чи припинення відповідного нападу неможливо досягнути іншими засобами.

Поліцейському заборонено застосовувати вогнепальну зброю в місцях, де може бути завдано шкоди іншим особам, а також у вогненебезпечних та вибухонебезпечних місцях, крім випадків необхідності відбиття нападу або крайньої необхідності.

3. Порядок організації роботи підрозділів Департаменту патрульної поліції щодо забезпечення публічного порядку та безпеки під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017».

3.1. Поняття та правові засади підрозділів Департаменту патрульної поліції

Патрульна поліція – підрозділ Національної поліції, який цілодобово патрулює міста України, забезпечує громадський порядок та безпеку, першим реагує на повідомлення про правопорушення і надзвичайні події, надає поліцейські послуги, первинну медичну та невідкладну допомогу громадянам, забезпечує безпеку дорожнього руху, розглядає справи про адміністративні правопорушення і застосовує засоби адміністративного впливу до правопорушників, організовує заходи безпеки на місці ДТП, оформлення необхідних документів [18].

Діяльність патрульної поліції регламентується Положенням про патрульну службу МВС, що затверджене наказом МВС України від 02 липня 2015 р. № 796 [9], та Положенням про Департамент патрульної поліції, затверджене наказом Національної поліції України від 06 лист. 2015 р. № 73 (зі змінами у редакції наказу Національної поліції від 31 жовтня 2016 р. № 1114) [10]

Департамент патрульної поліції є міжрегіональним територіальним органом Національної поліції України.

Департамент патрульної поліції та його підрозділи служать суспільству шляхом забезпечення прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.

Департамент патрульної поліції складається із структурних підрозділів апарату Департаменту патрульної поліції і територіальних (відокремлених) підрозділів Департаменту патрульної поліції (далі – підрозділи Департаменту патрульної поліції).

Департамент патрульної поліції та його підрозділи становлять єдину систему. Підрозділи Департаменту патрульної поліції підзвітні та підконтрольні Департаменту патрульної поліції.

Департамент патрульної поліції організовує діяльність своїх підрозділів, здійснює контроль за їх діяльністю, надає їм організаційно-методичну і практичну допомогу та здійснює їх інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне та фінансове забезпечення.

3.2. Основні завдання та функції підрозділів Департаменту патрульної поліції

Під час проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017»

Основними завданнями працівників підрозділів Департаменту патрульної поліції є:

- забезпечення публічної безпеки і порядку;
- забезпечення безпеки осіб, захисту їх прав, свобод та законних інтересів;

- своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події.

- запобігання кримінальним, адміністративним правопорушенням;

- забезпечення безпеки дорожнього руху;

- створення стану захищеності життєво важливих інтересів суспільства, сконцентрованих у його матеріальних і духовних цінностях, нормальних умов життєдіяльності людини, діяльності підприємств, установ, організацій;

- взаємодія із суспільством: реалізація підходу «міліція та громада», що полягає у співпраці та взаємодії із населенням, громадськими організаціями, іншими підрозділами органів внутрішніх справ, органами публічної влади, з метою запобігання правопорушенням, забезпечення безпеки, зниження рівня злочинності, а також установа довірливих відносин між міліцією та населенням;

Під час проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017» **працівники підрозділів Департаменту патрульної поліції виконують такі функції:**

- забезпечують своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події;

- провадять превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;

- виявляють причини та умови, що сприяють учиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживають в межах своєї компетенції заходів що до їх усунення;

- у випадках, передбачених законом, здійснюють провадження у справах про адміністративні правопорушення, приймають рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечує їх виконання;

- доставляють у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення;

- вживають заходів із забезпечення публічної безпеки і порядку на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, в аеропортах, морських та річкових портах, інших публічних місцях;

- регулюють дорожній рух та здійснюють контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі;

- здійснюють супроводження транспортних засобів у випадках, передбачених законом;

- вживають заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їх життя чи здоров'я;

- забезпечує співпрацю підрозділів Департаменту патрульної поліції у межах наданих їм повноважень з іншими підрозділами Національної поліції та Міністерства внутрішніх справ України;

- розглядають звернення громадян, установ та організацій, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування з питань, що належать до компетенції Департаменту патрульної поліції;

- у межах інформаційно-аналітичної діяльності патрульної поліції, формують бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Національної поліції України та Міністерства внутрішніх справ України, користуються базами (банкami) даних Національної поліції України, Міністерства внутрішніх справ України та інших державних органів, здійснюють інформаційно-пошукову та інформаційно-аналітичну роботу, а також обробку персональних даних у межах повноважень визначених законом;

- здійснюють інформаційну взаємодію з іншими державними органами України, органами правопорядку іноземних держав та міжнародними організаціями;

- вживають організаційних та практичних заходів для підвищення рівня безпеки дорожнього руху;

- виявляють та припиняють факти порушень безпеки дорожнього руху, а також виявляють причини і умови, що сприяють їх вчиненню;

- організовують контроль за додержанням законів, інших нормативних актів з питань безпеки дорожнього руху;

- надають в межах своєї компетенції посадовим і службовим особам та громадянам обов'язкові для виконання приписи про усунення порушень законодавства, в тому числі правил, норм та стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, а у разі невиконання таких приписів – притягують винних осіб до передбаченої законодавством відповідальності;

- забезпечують регулювання дорожнього руху та вживають заходів щодо вдосконалення цього напрямку роботи, у тому числі з урахуванням позитивного досвіду іноземних держав;

- для забезпечення публічної безпеки та правопорядку, попередження, виявлення або фіксування правопорушення, охорони власності, забезпечення безпеки осіб, а також забезпечення дотримання правил дорожнього руху застосовують технічні прилади та технічні засоби, що мають функції фото- та кінозйомки, відеозапису, чи засоби фото- і кінозйомки, відеозапису;

- забезпечують в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання корупції, а також контролю за реалізацією таких заходів в підрозділах Департаменту патрульної поліції.

3.3. Взаємодія підрозділів Департаменту патрульної поліції з підрозділами та територіальними органами Національної поліції, Національної гвардії України, іншими органами виконавчої влади, правоохоронними органами і громадськими формуваннями під час забезпечення публічної безпеки і порядку

Згідно п. 6 Положення про Департамент патрульної поліції [10], діяльність Департаменту патрульної поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб.

Діяльність підрозділів Департаменту патрульної поліції здійснюється на засадах партнерства з фізичними та юридичними особами та організаціями з метою вирішення проблем та підвищення довіри до органів МВС.

Підрозділи Департаменту патрульної поліції виконують свої завдання в тісній взаємодії з іншими підрозділами та територіальними органами Національної поліції (з кримінальною поліцією, органами досудового розслідування, підрозділами поліції охорони, підрозділами поліції особливого призначення «КОРД», дільничними офіцерами поліції, черговими територіального органу Національної поліції), підрозділами Національної гвардії України, іншими органами виконавчої влади, правоохоронними органами, а також з громадськими формуваннями, що беруть участь у забезпеченні публічної безпеки і порядку.

Така взаємодія спрямована на вирішення проблем, пов'язаних із забезпечення публічної безпеки і порядку, запобігання вчиненню правопорушень, зниження рівня злочинності.

Основними формами взаємодії підрозділів Департаменту патрульної поліції є:

- несення служби із забезпечення публічної безпеки і порядку в системі єдиної дислокації;

- взаємний обмін інформацією про стан оперативної обстановки зі структурними підрозділами Національної поліції, насамперед з оперативними службами, дільничними офіцерами поліції;

- участь у проведенні спільних інструктажів;

- проведення спільних навчально-тренувальних і практичних занять;

- узгодження порядку несення служби, у тому числі під час проведення масових заходів, а також операцій із затримання злочинців;

- взаємодія, у межах компетенції, з іншими правоохоронними органами, органами державної влади та місцевого самоврядування.

4. Алгоритми дій працівників Національної поліції України та підрозділів Департаменту патрульної поліції щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017»

4.1. Алгоритми дій при виявленні фактів вчинення адміністративного чи кримінального правопорушення окремими категоріями осіб, що мають дипломатичний чи депутатський імунітет

4.1.1. При виявленні вчинення адміністративного чи кримінального правопорушення іноземцем, який користується дипломатичним імунітетом:

- повідомити про це до чергової частини територіального органу національної поліції;
- ужити заходів щодо припинення правопорушення;
- записати номер документа іноземця, який засвідчує його дипломатичну недоторканність;
- відпустити правопорушника;
- про подію доповісти рапортом начальнику територіального органу національної поліції.

4.1.2. При виявленні фактів порушень правопорядку за участю народних депутатів України:

- доповісти до чергової частини територіального органу Національної поліції та:
- установити особу народного депутата України, роз'яснити йому неправомірність дій і зажадати їх припинення.
- за допомогою технічних засобів задокументувати протиправні дії народного депутата України.

4.2. Алгоритми дій у разі виявлення вчиненого іноземцем адміністративного правопорушення

4.2.1. Загальний алгоритм дій у разі виявлення адміністративного правопорушення, вчиненого іноземцем

- наблизитись до правопорушника, дотримуючись заходів особистої безпеки (один із поліцейських повинен страхувати дії напарника);
- зупинившись від правопорушника на відстані 2-3 кроків, відрекомендуватись (назвати своє прізвище, посаду, спеціальне звання та пред'явити на вимогу службове посвідчення, надавши можливість ознайомитися з викладеною в ньому інформацією, не випускаючи його з рук);
- зробити правопорушнику зауваження, посилаючись на правову норму, пред'явити вимогу припинити протиправну поведінку;

- перевірити документи, що посвідчують особу правопорушників, записати прізвище, посаду та інші необхідні дані іноземців, при цьому звернути увагу на місце і термін реєстрації закордонного паспорта, наявність у документах відповідних відміток та інше;

- встановити причину вчинення правопорушення і намагатися заспокоїти правопорушника;

- якщо особа не реагує на вимогу припинити протиправні дії, попередити про настання більш суворої міри відповідальності та про можливість застосування до неї заходів фізичного впливу і спецзасобів. Якщо є можливість, здійснити відеозйомку (попередивши про це правопорушника);

- роз'яснити правопорушнику його права;

- за необхідності, провести адміністративне затримання правопорушника, його поверхневий огляд, огляд його речей та транспортного засобу;

- встановити свідків правопорушення (зафіксувати їх дані), по можливості відібрати у них пояснення;

- провести поверхневий огляд правопорушника та доставити його до територіального органу Національної поліції для складання протоколу про адміністративне правопорушення (попередньо доповісти про доставлення черговому по територіальному органу Національної поліції);

- під час затримання та доставлення правопорушника до територіального органу Національної поліції дотримуватись заходів особистої безпеки, не давати можливості правопорушнику нанести пошкодження собі або оточуючим;

- забезпечити інформування центру вторинної правової допомоги для захисту прав правопорушника;

- перевірити правопорушника по базах даних інтегрованих інформаційно-пошукових систем, скласти рапорт та інші адміністративно-процесуальні документи.

4.2.2. При порушенні правил дорожнього руху іноземцями:

- пояснити суть правопорушення та скласти адміністративні матеріали відповідно до законодавства України. У разі відмови порушника давати пояснення та підписувати протокол, залучаються свідки вчинення правопорушення, які дають пояснення за фактом учинення водієм правопорушення;

- справи про порушення правил дорожнього руху іноземцями та особами без громадянства, які не мають дипломатичного імунітету, розглядаються за місцем скоєння адміністративного правопорушення;

- під час оформлення матеріалів дорожньо-транспортної пригоди за участю транспортних засобів під керуванням іноземців або осіб без громадянства в протоколі про адміністративне правопорушення в рядку «Номерний знак» зазначаються національні реєстраційні номери транспортного засобу іноземця або особи без громадянства;

- використати всі передбачені законодавством можливості щодо розгляду та виконання постанови у справі про адміністративне правопорушення в найкоротші терміни;

- після закінчення тримісячного строку незатребувані посвідчення водія іноземців надсилаються до Управління Патрульної поліції для подальшого направлення до Департаменту консульської служби Міністерства закордонних справ України і повернення власникам.

4.2.3. При виявленні працівниками поліції на вулиці особи, яка виявляє агресію, чіпляється до громадян, пошкоджує майно (паркани, стекла вікон, автомобілі тощо):

- ужити заходи до припинення протиправних дій;
- установити дані особи правопорушника та очевидців;
- поінформувати до чергової частини територіального органу Національної поліції та викликати автопатруль для доставлення правопорушника до чергової частини для складання адміністративного протоколу чи інших матеріалів;
- скласти рапорт про затримання правопорушника;
- передати наряду автопатруля правопорушника, рапорт та інші матеріали.

4.2.4. При виявленні працівниками поліції на вулиці громадянина з ознаками тяжкого сп'яніння в безпорадному стані:

- візуально з'ясувати загальний стан особи (наявність видимих тілесних ушкоджень тощо);
- поінформувати оперативного чергового територіального органу Національної поліції, від якого зажадати виклику бригади швидкої медичної допомоги;
- дочекатися прибуття бригади медичної допомоги, яким передати особу для доставлення до медичної установи.

4.2.5. При встановленні порушень правил куріння тютюнових виробів та вживання алкогольних напоїв у заборонених місцях:

- звернутися до правопорушника з вимогою припинити правопорушення, роз'яснивши положення законодавства України про заборону паління та вживання алкогольних напоїв у громадських місцях, попередити про відповідальність за вчинення цього правопорушення;
- у разі відмови припинити протиправні дії затримати правопорушника, установити коло свідків, ужити заходів щодо доставлення його до чергової частини для складання адміністративних матеріалів.

4.2.6. При виявленні групи громадян, що не мають вхідних квитків та силоміць намагаються увірватися на територію стадіону:

- негайно доповісти оперативному черговому територіального органу Національної поліції;
- викликати резерв;

- стати на перешкоді намаганням увірватися на територію стадіону, у разі необхідності застосовувати спеціальні засоби, у межах та відповідно до законодавства України;

- за допомогою резерву, який прибув, відсікати натовп від входів до стадіону;

- силами резерву блокувати організаторів і активних учасників порушення публічного порядку, долаючи їх опір.

4.2.7. При виявленні агресивно налаштованих груп осіб (до 50 осіб у кожній), які з'ясовують між собою стосунки:

- реально оцінити ситуацію, виходячи з настрою натовпу, за можливості, спрогнозувати подальший розвиток подій;

- сповістити до чергової частини територіального органу національної поліції про ситуацію (працівники підрозділів департаменту патрульної поліції доповідають до чергової частини департаменту патрульної поліції);

- виявити лідерів, або найбільш активних учасників, рішуче, але доброзичливо, дотримуючись заходів особистої безпеки, попередити їх про недопущення порушень публічного порядку;

- у разі, якщо ситуація контрольована, своєю присутністю забезпечити видимість наряду, постійно контролювати ситуацію, про її розвиток інформувати до чергової частини територіального органу національної поліції;

- у разі, якщо громадяни виявляють агресію один до одного, перехожих чи інших громадян, роблять спроби пошкодити чуже майно (автомобілі, вікна будівель, паркани тощо), або будь-яким іншим чином виявляють протиправні наміри:

- негайно поінформувати до чергової частини територіального органу національної поліції, сповістити про кількість громадян, їх наміри, наявність зброї або інших предметів (палок, каміння тощо), напрям руху, інші обставини;

- викликати допомогу, до прибуття якої триматися на безпечній відстані, якщо іншого не вимагають обставини;

- до приїзду допомоги спостерігати за діями натовпу та окремих осіб, про що постійно інформувати до чергової частини територіального органу національної поліції;

- у разі прибуття допомоги поінформувати старшого про розвиток подій, найбільш активних учасників;

- далі діяти за вказівкою оперативного чергового територіального органу національної поліції.

4.2.8. При виявленні на вулицях міста іноземних гостей, які вчиняють групові порушення публічного порядку або хуліганські дії:

• При безпосередньому виявленні групових хуліганських дій:

- негайно доповісти оперативному черговому територіального органу Національної поліції, запросити в нього допомогу (працівники підрозділів Департаменту патрульної поліції також доповідають до чергової частини

Департаменту патрульної поліції). У разі необхідності, звернутися за допомогою до громадян;

- зажадати від осіб, що вчинили групові хуліганські дії, їх припинення, роз'яснити хуліганам неправомірність їх протиправних дій, не допускаючи при цьому зайвої метушні, непотрібних вихриків та свистків і тим більше дій, що можуть викликати загострення ситуації;

- ужити заходів для затримання осіб, які вчинили хуліганські дії;
- виявити свідків (очевидців) хуліганських дій;
- зафіксувати найактивніших учасників;
- не допустити подальшого зростання кількості учасників протиправних дій;

- за наявності слідів хуліганських дій та знарядь їх учинення (ножі, каміння, інші предмети) організувати охорону місця події;

- Якщо групове хуліганство загрожує переростанням у масові безпорядки (наприклад, учасники хуліганства починають ламати огорожу, бити вітрини з використанням дощок та інших предметів або коли кількість учасників збільшується і вони починають бити громадян, а особисте втручання міліціонера з метою припинення хуліганства не дало наслідку), то до приїзду оперативної групи або інших сил підкріплення виявити організаторів або найбільш активних співучасників групового хуліганства, запам'ятати їх прикмети, намагатися з'ясувати їх прізвища і адреси, а також не допустити подальшого зростання кількості учасників протиправних дій, організувати допомогу потерпілим;

- З прибуттям на місце слідчо-оперативної групи та інших сил поліції доповісти старшому начальнику про обстановку на місці події (про характер інциденту, на якому ґрунті він виник, хто в ньому брав участь та кількість учасників, ставлення громадян до інциденту, кількість потерпілих і т.д.), після чого діяти за його вказівкою;

- Про обставини події доповісти рапортом на ім'я начальника територіального органу Національної поліції.

- **При виникненні групових порушень публічного порядку:**

- доповісти в чергову частину територіального органу Національної поліції;

- зажадати від організаторів заходу чи акції негайного припинення правопорушень їх учасниками, попередити про відповідальність за їх учинення та про можливе застосування сили і спеціальних засобів;

- зробити попередження вголос, а при значній відстані або зверненні до великої групи людей – через гучномовці, не менше двох разів з наданням часу, достатнього для припинення правопорушення (одночасно організовується та проводиться документування протиправних дій учасників заходу);

- блокувати місце події, вимагати від учасників порушень їх припинення, попередити про застосування сили та спеціальних засобів, а в разі невиконання вимог – із застосуванням спеціальних засобів ужити заходів щодо припинення групових порушень публічного порядку шляхом поділу натовпу на дрібні групи та їх розсіювання, відокремлення та затримання активних учасників;

– у разі неможливості припинення групових порушень наявними силами викликати додаткові сили (резерв), продовжуючи блокувати територію, випускаючи за її межі громадян, які знаходилися там випадково, затримуючи підозрілих осіб;

– у разі прибуття додаткових сил провести повторну спробу припинення групових порушень публічного порядку та затримання правопорушників;

– після припинення порушень слідчо-оперативною групою здійснити огляд місця події з метою виявлення речових доказів, установлення свідків, правопорушників, які втекли, тощо;

– за заздальгідь визначеними маршрутами провести відведення автотранспорту та громадян від місця групових порушень;

– дотримуватися заходів особистої безпеки, виявляти обережність;; урахувати можливу негативну реакцію присутніх громадян, щоб своїми діями не викликати ускладнення обстановки;

– виявлених та затриманих організаторів і активних учасників групових порушень публічного порядку негайно відправити до територіального органу Національної поліції;

● У ситуаціях, коли негайне їх затримання неможливе або небажане, обмежитися встановленням їх особи для подальшого затримання;

● У разі переходу учасників акції до групових порушень публічного порядку та активних хуліганських дій, з натовпу в бік працівників поліції летять пусті пляшки, після чого учасники акції, незважаючи на вжиті міліцією заходи, загострюють ситуацію, підносять цеглу, каміння, палиці, пляшки із запалювальною рідиною, які використовують при нападі:

– старші нарядів звертаються до учасників акції з вимогами припинити хуліганські дії, роз'яснюють присутнім неправомірність їх дій; При цьому необхідно уникати поспішних та необдуманих рішень, що можуть спричинити загострення ситуації;

– одночасно відбувається ретельне документування дій осіб, якими вчиняються хуліганські прояви, уживаються заходи щодо їх затримання, при можливості залучаються свідки. Організовується захист особового складу від ураження небезпечними предметами. Забезпечується подання екстреної медичної допомоги потерпілим і їх евакуація;

– при застосуванні насильницьких дій з боку нападаючих із заподіянням тілесних ушкоджень працівникам поліції та іншим особам, залежно від обстановки, для припинення правопорушень може прийматися рішення про застосування спеціальних засобів, у тому числі струйних балончиків «Кобра-1-С-1» із зафарбованою в зелений колір рідиною-подразником для позначки хуліганів;

– при наявності слідів хуліганських дій, знарядь їх учинення (ножі, каміння тощо) та інших речових доказів організовується їх охорона, для забезпечення подальшої роботи слідчо-оперативних груп із документування правопорушення чи злочину;

- затримані організатори та активні учасники групових порушень публічного порядку негайно відправляються в спеціальних автомашинах до територіального органу Національної поліції;

- у ситуаціях, коли затримання фігурантів неможливе або небажане, наряди поліції обмежуються встановленням їх особи для наступного нагляду та затримання в найбільш придатний для цього час;

- у всіх випадках групових порушень публічного порядку вогнепальну зброю матиме обмежена кількість працівників поліції (групи конвоювання, патрулювання, оточення), які знаходитимуться на деякій відстані від безпосереднього місця подій.

4.2.9. У разі блокування автошляхів:

- доповісти до чергової частини територіального органу Національної поліції (працівники підрозділів Департаменту патрульної поліції доповідають до чергової частини Департаменту патрульної поліції);

- установити та організувати об'їзні шляхи з метою недопущення скупчення автотранспорту та дорожньо-транспортних пригод;

- при скупченні великої кількості громадян на пішохідних переходах та автошляхах виставити ланцюжки на тротуарах, узбіччях доріг для надання допомоги регулювальнику під час проходу пішоходів;

- роз'яснити неправомірність дій та зажадати звільнити автошляхи (залізничні шляхи);

- викликати техніку для розблокувати дороги;

- оцінивши ситуацію та наміри учасників акції, викликати, за необхідності, додаткові сили та допомогу;

- ужити заходів для документування протиправних дій і встановлення їх організаторів та активних учасників;

- на місце події викликати слідчо-оперативну групу;

- старший наряду проводить роз'яснювальну та профілактичну роботу серед громадян, установлює причини вчинення ними зазначених дій;

- організовується відвід автотранспорту з місця подій;

- здійснюється фіксація дій учасників акції, установлюються особи, які її організували;

- установлюються свідки;

- проводиться витіснення автотранспорту з блокованої ділянки автошляху;

- при блокуванні автошляхів технікою та будівельними матеріалами, з використанням фундаментних блоків інших будівельних матеріалів, потужного вантажного автотранспорту встановлюються додаткові перешкоди для руху автотранспорту;

- Уживається заходів щодо позначення і огороження небезпечних місць і попередження про них учасників дорожнього руху.

4.3. Алгоритми дій у разі виявлення вчиненого іноземцем кримінального правопорушення

4.3.1. Загальний алгоритм дій у разі виявлення ознак кримінального правопорушення

– встановити і записати всі установчі дані про заявників, конкретне місце вчинення правопорушення, ким і проти кого воно готується або вчинено, а також іншу інформацію, що має значення для припинення чи розслідування правопорушення;

– негайно доповісти про це черговому по територіальному органу Національної поліції;

– вжити заходів до недопущення чи припинення правопорушення, виявлення і затримання осіб, які готують злочин (організувати переслідування і затримання злочинців), надання допомоги постраждалим (домедична допомога та організація надання медичної допомоги), встановлення свідків та очевидців;

– при неможливості впоратися своїми силами, слід запросити допомогу сусідніх нарядів;

– не допускати паніки і порушень публічної безпеки і порядку на місці події;

– до прибуття слідчо-оперативної групи забезпечити охорону місця події, недоторканність обстановки, збереження слідів і речових доказів;

– вжити заходів для видалення всіх громадян з місця події на таку відстань, щоб вони не могли знищити або пошкодити сліди і речові докази (переміщення речових доказів з попередньою фіксацією їх первинного стану допускається лише в разі виникнення загрози їх псування або знищення через погодні та інші обставини);

– після прибуття на місце події слідчо-оперативної групи діяти відповідно до вказівки безпосереднього керівника, узгоджуючи свої дії з керівником слідчо-оперативної групи;

– скласти письмовий рапорт на ім'я начальника територіального органу Національної поліції.

Оперативному черговому територіального органу Національної поліції необхідно:

– здійснити перевірку особи за наявними інтегрованими базами даних АІС «розшук», іноземців за базою даних «АРМ»;

– ІМЕІ телефонів перевірити за АБД «Номерні речі»;

– транспортних засобів – БД «Угон Україна», «Автомобіль», «Угон СНД Інтерпол»;

– отриману інформацію надати особі, яка ініціювала перевірку;

– після закінчення несення служби із забезпечення публічної безпеки і порядку скласти рапорт в якому зазначити дату, час, місце, де затримано особу для перевірки документів, її повні анкетні дані та результати перевірки особи за наявними інтегрованими базами даних.

4.3.2. При виявленні правопорушень, пов'язаних із заподіянням громадянам іноземних держав тілесних ушкоджень, у тому числі вчинених з дискримінаційних мотивів:

– негайно сповістити про ці події до найближчої чергової частини територіального органу Національної поліції;

– ужити заходів щодо попередження і припинення правопорушень, надання медичної допомоги потерпілим особам, установлення і затримання осіб, які вчинили правопорушення, охорони місця події;

– з метою установлення всіх обставин учиненого правопорушення, необхідно залучити до опитування іноземного громадянина особу, яка володіє його мовою, а у випадку відсутності такої особи, сповістити до чергової частини відповідного територіального підрозділу про потребу в перекладачі зі знанням певної мови.

• При опитуванні іноземних громадян одночасно з установленням обставин учинення злочину, прикмет правопорушників та інших даних, які мають значення для розкриття злочину необхідно:

– уникати питань, які можуть образити національні або релігійні почуття іноземних громадян, у той же час коректно з'ясувати аргументацію їх переконання щодо вчинення злочину з дискримінаційних мотивів (іноземці африканського походження можуть образитись на слово «негр» хоча в українській мові воно не носить жодних образливих відтінків);

– ураховуючи незначний час перебування потерпілих в Україні, в обов'язковому порядку з'ясовувати їх адреси, абонентські номери телефонів у країнах проживання, адреси електронної пошти для подальшого зв'язку при необхідності проведення слідчих дій та оперативно-розшукових заходів;

– виписати потерпілому направлення на проведення судово-медичного огляду з метою виявлення і засвідчення на його тілі слідів злочину, роз'яснити необхідність цієї дії та місце знаходження медичної установи;

– у випадку встановлення в діях правопорушників ознак злочину, передбаченого ст. 161 КК України, матеріали дослідчої перевірки направляти за належністю до органів прокуратури.

4.3.3. При виявленні фактів незаконного заволодіння транспортними засобами іноземних громадян:

– негайно сповістити про незаконне заволодіння транспортним засобом до найближчої чергової частини територіального органу Національної поліції;

– з метою встановлення всіх обставин злочину необхідно залучити до опитування іноземного громадянина особу, яка володіє його мовою, а у випадку відсутності такої особи, сповістити до чергової частини відповідного територіального підрозділу про потребу в перекладачі зі знанням певної мови;

– обов'язково повідомити оперативному черговому марку, модель, колір, номерні знаки викраденого транспортного засобу, місце вчинення злочину та час, який пройшов з моменту викрадення для оперативного орієнтування Національної поліції про вчинення злочину та прийняття рішення про введення в дію спеціальних заходів під умовним найменуванням «Перехват»;

- ужити заходів з охорони місця події до прибуття слідчо-оперативної групи;

- після прибуття слідчо-оперативної групи вжити заходів щодо отримання детальної інформації від потерпілих та свідків про маршрут руху транспортного засобу, прикмети злочинця, повні дані про викрадене майно, можливих очевидців злочину;

- при опитуванні іноземних громадян обов'язково встановити власника викраденого транспорту, дату та місце перетину державного кордону України, місця перебування та строки перебування в Україні, відомості про страхову компанію та термін дії договору страхування, адреси, абонентські номери телефонів у країнах проживання, адреси електронної пошти для подальшого зв'язку при необхідності проведення слідчих дій та оперативно-розшукових заходів.

4.3.4. При виявленні іноземців, які публічно вживають та здійснюють інші незаконні дії з наркотичними засобами, психотропними речовинами, їх аналогами або прекурсорами

- підійти до осіб, представитись, пояснити їм суть правопорушення, яке вони вчиняють, зажадати припинення протиправних дій;

- запропонувати їм видати наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги;

- про обставини події повідомити до чергової частини територіального органу національної поліції та викликати слідчо-оперативну групу;

- перевірити документи, що посвідчують особу правопорушників, записати прізвище, посаду та інші необхідні дані іноземців;

- у разі невиконання законних вимог затримати іноземців і доставити їх до відділку (кімнати) поліції для з'ясування обставин правопорушення;

- з метою встановлення всіх обставин злочину залучити до опитування іноземного громадянина особу, яка володіє його мовою, а у випадку відсутності такої особи, сповістити до чергової частини відповідного територіального підрозділу про потребу в перекладачі зі знанням певної мови;

- виявити свідків (очевидців) правопорушення, стисло опитати їх про характер протиправних дій іноземців, записати їх прізвища та інші дані.

- Черговий територіального органу Національної поліції зобов'язаний:

- зареєструвати матеріали;

- на місце події направити слідчо-оперативну групу, до складу якої залучити працівника кримінальної поліції територіального органу Національної поліції;

- доповісти інформацію керівництву органу;

- працівники слідчо-оперативної групи після прибуття на місце повинні:

- запросити двох понятих та в їх присутності через перекладача запропонувати іноземцю видати наркотичні засоби;

- із дотриманням вимог Кримінального процесуального кодексу України в присутності понятих провести огляд особи, вилучити наркотичні засоби, упакувати їх, скласти протокол;

- опитати затриману особу та встановити необхідні обставини події; Матеріали опитування підписати в опитуваній особі та перекладача;

- передати матеріали на розгляд керівництву органу для подальшого вирішення питання;

- Начальник територіального органу Національної поліції, розглянувши матеріали, доручає їх подальшу перевірку працівнику кримінальної поліції територіального органу Національної поліції;

- Працівник кримінальної поліції територіального органу Національної поліції зобов'язаний:

- терміново направити вилучену речовину на дослідження;

- опитати понятих;

- установити громадянство затриманих та якими мовами вони володіють;

- у необхідних випадках запросити перекладача;

- опитати іноземців у присутності перекладача та, на їх вимогу, захисника;

- за погодженням з начальником органу передати в установлені строки зібрані матеріали до слідчих підрозділів для вирішення питання про порушення кримінальної справи.

4.3.5. При виявленні під час поверхневого огляду іноземця підозрілих речовин, які за зовнішніми ознаками подібні до наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів

- про обставини події повідомити до чергової частини територіального органу Національної поліції та викликати слідчо-оперативну групу;

- з метою встановлення всіх обставин злочину необхідно залучити до опитування іноземного громадянина особу, яка володіє його мовою, а у випадку відсутності такої особи, сповістити до чергової частини територіального підрозділу Національної поліції про потребу в перекладачі зі знанням певної мови;

- у разі неможливості вилучення підозрілої речовини на місці виявлення правопорушення запропонувати іноземцю пройти з працівниками Національної поліції та перекладачем у відділок (кімнату поліції) для з'ясування обставин;

- до прибуття слідчо-оперативної групи скласти рапорт про подію та забезпечувати охорону місця події та доставленої у відділок особи.

- Оперативний черговий територіального органу Національної поліції зобов'язаний:

- доповісти інформацію керівництву органу;

- на місце події направити слідчо-оперативну групу, до складу якої залучити працівника кримінальної поліції територіального органу Національної поліції;

- зареєструвати повідомлення.

- Працівники слідчо-оперативної групи після прибуття на місце повинні:

- запросити двох понятих та в їх присутності через перекладача запропонувати іноземцю видати підозрілі предмети чи речовини, а також роз'яснити сутність українського антинаркотичного законодавства;

- з дотриманням вимог КПК України в присутності понятих провести огляд особи, вилучити підозрілі на наркотичні засоби предмети, упакувати їх, скласти протокол;

- опитати затриману особу та встановити необхідні обставини події; Матеріали опитування підписати в опитуваної особи та перекладача;

- передати матеріали на розгляд керівництву органу для подальшого вирішення питання.

- Начальник територіального органу Національної поліції, розглянувши матеріали, доручає їх подальшу перевірку відповідному працівнику кримінальної поліції територіального органу Національної поліції.

- Працівник кримінальної поліції територіального органу Національної поліції зобов'язаний:

- терміново направити вилучену речовину на дослідження;

- затримати іноземця відповідно до ч. 3 ст. 263 КУпАП;

- опитати понятих;

- у разі виявлення за результатами дослідження у вилученій речовині достатньої кількості наркотичних засобів чи психотропних речовин, терміново направити матеріали до слідчого підрозділу для порушення кримінальної справи;

- у разі виявлення результатами дослідження у вилученій речовині малих розмірів наркотичних засобів чи психотропних речовин, скласти відносно іноземця адміністративний протокол про притягнення до адміністративної відповідальності за ст. 44 КУпАП, який направити за підписом начальника територіального органу Національної поліції до суду для розгляду по суті.

4.3.6. При виявленні у салоні автомобіля, в якому знаходяться гості конкурсу Євробачення-2017, речовин, які за зовнішніми ознаками подібні до наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів

- повідомити до чергової частини територіального органу Національної поліції про обставини події;

- установити додаткових свідків та очевидців указанного правопорушення;

- у супроводі двох понятих підійти до осіб, представитися, пояснити їм суть правопорушення, яке вони вчиняють;

- запропонувати вийти з автомобіля всім особам;

- запропонувати видати їм наркотичні засоби;

- наявні в салоні автомобіля наркотичні засоби в присутності понятих вилучити, упакувати їх (опечатати та скріпити печаткою за підписом двох понятих і особи, що складає протокол), скласти протокол огляду та вилучення;

- запропонувати іноземцям пройти з працівниками поліції у відділок для з'ясування обставин правопорушення;

- доставити затриманих іноземців у відділок для з'ясування обставин події

- скласти рапорт та передати матеріали оперативному черговому територіального органу Національної поліції;

• Оперативний черговий територіального органу Національної поліції зобов'язаний:

- зареєструвати матеріали в установленому порядку;
- передати матеріали на розгляд керівництву органу для подальшого вирішення питання.

4.3.7. При виявленні фактів придбання іноземним громадянином підробленого квитка на пісенний конкурс «Євробачення-2017»:

- негайно сповістити про правопорушення до найближчої чергової частини територіального органу Національної поліції;

- з метою встановлення всіх обставин злочину необхідно залучити до опитування іноземного громадянина особу, яка володіє його мовою, а у випадку відсутності такої особи сповістити до чергової частини відповідного територіального підрозділу про потребу в перекладачі зі знанням певної мови;

- по «гарячих слідах» установити місце продажу квитків та осіб, які до цього причетні, ужити заходів щодо попередження і припинення правопорушень, затримання осіб, на яких прямо вказує потерпілий як на осіб, що збули йому підроблені квитки, вилучення таких квитків з метою їх подальшого дослідження;

- ужити заходів з установлення свідків та очевидців продажу фальшивих квитків, вилучення відеоматеріалів з камер спостереження в місці продажу таких квитків інших фактичних даних, які матимуть доказове значення у справі;

- у осіб, затриманих за продаж фальшивих квитків на конкурс Євробачення-2017 в обов'язковому порядку з'ясовувати походження таких квитків, дані інших осіб, причетних до їх продажу, з метою виявлення та затримання співучасників злочину, установлення в діях правопорушників ознак організованості та попередження вчинення правопорушень відносно інших іноземних громадян;

- випадки продажу підроблених квитків на конкурс Євробачення-2017 негайно висвітлювати в засобах масової інформації та повідомляти у посольства іноземних держав гостей, рекомендуючи їм відмовитися від придбання таких квитків у сумнівних розповсюджувачів.

4.3.8. При виявленні фактів підробки квитків на пісенний конкурс «Євробачення-2017» та несанкціонованої торгівлі ними:

- За порушення правил торгівлі передбачено адміністративну (ст. 160 КУпАП), за підробку документів – кримінальну (ст. 358 КК України) відповідальність;

- При надходженні до чергової частини територіального органу Національної поліції інформації, заяв (повідомлень) щодо несанкціонованої торгівлі квитками в невстановленому місці необхідно:

- у встановленому порядку оформити отримане повідомлення;
- негайно направити до місця вчинення правопорушення наряд поліції з метою складання протоколу про адміністративне правопорушення.

● У разі надходження заяв (повідомлень) про виявлення квитків на конкурс євробачення-2017 з ознаками підробки необхідно:

- негайно направити слідчо-оперативну групу до місця скоєння правопорушення;
- забезпечити проведення фото (відео) фіксації обставин скоєння правопорушення та збір первинних матеріалів перевірки (протокол огляду місця події, пояснення тощо);
- ужити заходів щодо встановлення, а при необхідності і затримання осіб, які реалізовували підроблені квитки на пісенний конкурс «Євробачення-2017»;
- прийняти процесуальне рішення в порядку ст. 97 КПК України, про що повідомити зацікавлених осіб.

● У разі виявлення нарядом поліції особи, яка реалізовує фальшиві квитки на конкурс, необхідно:

- затримати особу, яка здійснює реалізацію фальшивих квитків;
- установити особу затриманого;
- встановити коло свідків та очевидців події;
- поінформувати до чергової частини територіального органу національної поліції про подію та викликати слідчо-оперативну групу;
- дочекатися прибуття слідчо-оперативної групи, якій передати правопорушника та зібрані матеріали.

● При отриманні нарядом поліції від контролера повідомлення про затримання особи, яка намагалася пройти на конкурс Євробачення-2017 за фальшивим квитком, необхідно:

- установити особу затриманого;
- з'ясувати обставини придбання фальшивого квитка;
- установити коло свідків та очевидців події (їх дані та контактні телефони);
- поінформувати до чергової частини територіального органу Національної поліції про ситуацію;
- дочекатися прибуття слідчо-оперативної групи, якій проведуть огляд правопорушника та вилучать необхідні докази правопорушення.

4.3.9. При порушенні прав інтелектуальної власності:

● за порушення прав інтелектуальної власності Європейської Мовної Спілки, яка здійснює загальну координацію міжнародних пісенних конкурсів, а також її комерційних партнерів передбачено адміністративну (ст. 51-2 КУпАП) та кримінальну (ст. 176, 177 та 229 КК України) відповідальність.

● Найбільш поширеними видами порушень є:

- незаконна реалізація в торговельній мережі сувенірної продукції, що містить символіку чемпіонату;
- реалізація фальсифікованого спортивного одягу з логотипами комерційних партнерів Європейської Мовної Спілки;

- реалізація фальсифікованих продуктів харчування з логотипами Європейської Мовної Спілки та його комерційних партнерів;
- виготовлення такої продукції;
- розміщення рекламної продукції з порушенням прав Європейської Мовної Спілки (бігборди, заклади громадського харчування, торговельно-розважальні заклади тощо).

- Зазначений перелік не є вичерпним.
- У разі надходження до чергової частини територіального органу Національної поліції інформації, заяв (повідомлень) про вчинення вказаних правопорушень необхідно:

- у встановленому порядку оформити зазначене повідомлення;
- негайно направити до місця скоєння правопорушення (місця знаходження фальсифікованої продукції або будь-яких інших товарів, виготовлених із порушенням прав Європейської Мовної Спілки) слідчо-оперативну групу включивши до її складу працівника департаменту боротьби з кіберзлочинністю Національної поліції;

- забезпечити проведення фото (відео) фіксації обставин скоєння правопорушення та збір первинних матеріалів перевірки (протокол огляду місця події, пояснення, опис продукції, що містять ознаки контрафактності тощо);

- невідкладно сповістити про виявлений факт представників Європейської Мовної Спілки у письмовому вигляді факсом на номер **(044)-490-54-60**;

- проведення подальших заходів з документування такого роду правопорушень здійснюється департаментом боротьби з кіберзлочинністю Національної поліції відповідно до методичних рекомендацій «По виявленню, запобіганню порушень прав інтелектуальної власності Європейської Мовної Спілки та притягнення винних осіб до відповідальності» (вих. № 5/5797 від 02.09.2011).

4.3.10. При виявленні під час забезпечення публічної безпеки і порядку підроблених грошей:

- За виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи квитків державної лотереї передбачено кримінальну відповідальність згідно зі ст. 199 КК України;

- у разі отримання повідомлення по телефону про виявлення на території оперативного обслуговування підроблених грошей оперативний черговий територіального органу Національної поліції повинен:

- з'ясувати в заявника всі обставини, пов'язані з їх появою в обігу або збутом, а саме:

- його повні установчі дані;
- місцезнаходження на момент заяви;
- місце події;
- дату та час події;

- свідків події;
- номінал та серійний номер купюри (купюр) і інші реквізити;
- що викликало сумнів щодо справжності купюри чи купюр;
- інші речі, що мають відношення до події;
- прикмети збувальника (збувальників), їх місцезнаходження,» напрямок пересування та транспортні засоби, якщо це відомо;
- про з'ясовані обставини події негайно доповісти керівництву територіального органу національної поліції;
- попередити заявника про необхідність збереження підробленої купюри (купюр) до прибуття співробітників поліції;
- направити на місце події оперативну групу в складі слідчого, працівників поліції відділу по боротьбі з економічною злочинністю, експертної служби, а при необхідності працівників інших підрозділів;
- при встановленні місцезнаходження особи, причетної до вчинення злочину, негайно направити на місце події оперативну групу чи групу захоплення для його затримання;
- після підтвердження факту виявлення підроблених грошей обов'язково зареєструвати в установленому порядку матеріали та поінформувати до чергової частини територіального органу національної поліції;
- у разі звернення заявника безпосередньо до чергової частини територіального органу національної поліції про виявлення підроблених грошей оперативний черговий територіального органу національної поліції повинен з'ясувати наступне:
 - особу заявника;
 - місце, дату та час події;
 - обставини та свідків події;
 - номінал та серійний номер купюри (купюр) і інші реквізити;
 - що викликало сумнів щодо справжності купюри чи купюр;
 - прикмети збувальника (збувальників), їх місцезнаходження, напрямок пересування та транспортні засоби, якщо це відомо;
- Про з'ясовані обставини події негайно доповісти керівництву територіального органу Національної поліції та викликати працівника відділу по боротьбі з економічною злочинністю для отримання від заявника заяви чи складання протоколу усної заяви (повідомлення);
- За необхідністю направити на місце події оперативну групу в складі слідчого, працівників відділу по боротьбі з економічною злочинністю, експертної служби для з'ясування обставин на місці;
- Після підтвердження факту виявлення підроблених грошей негайно зареєструвати заяву в журналі реєстрації заяв і повідомлень про злочини, що вчинені або готуються та поінформувати до чергової частини територіального органу Національної поліції.

4.4. При виявленні фактів, що можуть становити терористичну загрозу

4.4.1. При виявленні підозрілого вибухонебезпечного предмета (ВНП) під час пропуску іноземних гостей:

- терміново доповісти до чергової частини територіального органу Національної поліції (працівники підрозділів Департаменту патрульної поліції доповідають до чергової частини Департаменту патрульної поліції);
- зібрати максимальний обсяг інформації щодо даного предмету;
- оточити виявлений підозрілий предмет (у будівлі – 50 м, на відкритій місцевості – 100 м) з урахуванням «місцевості та в разі потреби організовує прибуття до місця виявлення підозрілого ВНП додаткових сил територіального органу Національної поліції, працівників Міністерства надзвичайних ситуацій, аварійної газової служби, міськводоканалу;
- повідомити спеціалістам-вибухотехніків, що чергують на заходах;
- через оперативного чергового територіального органу Національної поліції направляє слідчо-оперативну групу на місце події;
- отримавши вказівку від оперативного чергового територіального органу Національної поліції, слідчо-оперативна група виїжджає до місця виявлення підозрілого ВНП;
- після прибуття до місця виявлення підозрілого предмета (ВНП) керівник слідчо-оперативної групи з'ясовує обставини події, проводить первинний збір інформації, установлює та опитує свідків;
- спеціалісти-вибухотехніки діють відповідно до вимог керівних документів, які регламентують діяльність вибухотехнічних підрозділів Експертної служби Національної поліції України.

4.4.2. При надходженні повідомлення про загрозу вибуху:

- зафіксувати час її отримання, з'ясовує місце знаходження і тип вибухового пристрою чи речовини, наявність поблизу людей та інші обставини, що характеризують дану подію. Якщо така інформація надійшла від громадян, обов'язково встановлює їх особу, а також джерела отримання ними такої інформації;
- прибувши на місце події, проводить візуальний огляд місця можливого знаходження вибухового пристрою;
- при виявленні предметів або речовин, які викликають підозру, інформує оперативного чергового територіального органу Національної поліції та припиняє подальший огляд місця події до прибуття працівників вибухотехнічної служби;
- у випадках, що не терплять зволікання, організовує евакуацію людей із небезпечної зони, установлює кордон небезпечної зони та забезпечує охорону місця події;
- після прибуття працівників вибухотехнічної служби інформує керівника цієї групи про місцезнаходження підозрілого предмета та про дії працівників поліції з моменту їх прибуття;

– черговий територіального органу Національної поліції повідомляє відповідального із забезпечення публічного порядку та керівника територіального органу Національної поліції про подію;

- відповідальний по заходах після надходження інформації про загрозу вибуху:

- дає вказівку спеціалістам-вибухотехнікам, що чергують на заходах, прибути до об'єкта (будівля, автомобіль, місцевість тощо) ймовірного знаходження вибухового пристрою;

- організовує проведення евакуації всіх людей із небезпечної зони (у будівлі – 50 м, на відкритій місцевості – 100 м);

- спеціалісти-вибухотехніки діють відповідно до вимог керівних документів, які регламентують діяльність вибухотехнічних підрозділів Експертної служби МВС України.

4.4.3. При отриманні повідомлення про факт вибуху:

- негайно повідомити про це оперативному черговому територіального органу Національної поліції і діяти за його вказівкою;

- в'яснити обставини даної пригоди;

- при потребі надати долікарняну допомогу особам, які отримали поранення;

- огородити місце події і видалити всіх сторонніх осіб за її межі, організувати охорону місця події;

- при можливості встановити свідків пригоди і зафіксувати їхні дані;

- після прибуття працівників вибухотехнічної служби поінформувати керівника вказаної групи про прийняті заходи з охорони місця події і свої попередні дії;

- до прибуття слідчо-оперативної групи надати при необхідності або за вимогою керівника вибухотехнічної групи допомогу працівникам цієї служби;

- оперативний черговий територіального органу національної поліції територіального органу національної поліції:

- намагається одержати як найбільший обсяг інформації від особи або працівника територіального органу Національної поліції, яка її повідомляє;

- оперативний черговий територіального органу Національної поліції повідомляє керівника територіального;

- відповідальний по заходах після надходження інформації про факт вибуху:

- дає вказівку спеціалістам-вибухотехнікам, що чергують на заходах, прибути до місця вибуху;

- направляє спеціалізовану слідчо-оперативну групу на місце події;

- дає вказівку для проведення оточення місця вибуху та евакуації громадян з місця події, організовує прибуття до місця вибуху додаткових сил територіального органу Національної поліції та екстрених служб для надання першої медичної допомоги постраждалим та ліквідації наслідків вибуху;

- отримавши вказівку від відповідального по заходах або оперативного чергового територіального органу національної поліції, слідчо-оперативна група виїжджає до місця вибуху;
- після прибуття до місця вибуху керівник слідчо-оперативної групи з'ясовує обставини події, проводить первинний збір інформації, установлює та опитує свідків, складає протокол огляду місця події;
- спеціалісти вибухотехніки діють відповідно до вимог керівних документів, які регламентують діяльність вибухотехнічних підрозділів експертної служби національної поліції.

4.5. Поліцейське піклування

4.5.1. У разі, коли під час проведення Євробачення-2017 до працівників поліції звернувся глядач і вказав на особу, яка погано себе почуває у зв'язку з погіршенням стану здоров'я, або перебуває в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння:

- прибути на місце події, оцінити ситуацію, при зверненні до зазначеної особи назвати своє прізвище, звання та пред'явити на його вимогу службове посвідчення;
- записати установчі дані особи (прізвище, ім'я по батькові, число, місяць і рік народження, місце реєстрації та проживання і контактний телефон), яка звернулася, та з'ясувати суть повідомлення;
- повідомити оперативному черговому територіального органу Національної поліції про подію;
- установити особистість особи, його громадянство та виявити, які проблеми в нього є на даний час;
- якщо в іноземного громадянина є проблеми зі здоров'ям, працівник поліції зобов'язаний викликати швидку медичну допомогу та дочекатися її приїзду;
- доповісти оперативному черговому територіального органу Національної поліції про цю подію, за допомогою оперативного чергового та автоматизованої підсистеми «Армор» установити особистість громадянина та перевірити його за обліками МВС України;
- після проведених дій та закінчення служби доповісти рапортом оперативному черговому територіального органу Національної поліції.

4.5.2. При виникненні подій, пов'язаних з людьми, які мають різні вади інвалідності:

- при зверненні громадян, які пересуваються на інвалідному візку про допомогу в подоланні певної перешкоди на шляху слідування, працівнику поліції, у першу чергу, слід пам'ятати, що інвалідний візок це недоторканий простір людини. Без дозволу особи, яка має труднощі при пересуванні не спирайтеся на візок, не штовхайте його та не кладіть на нього свої речі (почати котити коляску без дозволу – те ж саме, що схопити і понести людину без її дозволу);

– працівнику Національної поліції необхідно пересувати візок повільно, оскільки коляска швидко набирає швидкість, і несподіваний поштовх може призвести до втрати рівноваги. Під час пересування, спілкування з людиною, що знаходиться в інвалідному візку, не треба плескати їй по спині, по плечу чи іншим частинам тіла. Якщо існують архітектурні бар'єри, попередьте про них, щоб людина заздалегідь мала можливість приймати рішення;

– необхідно також усвідомлювати, що необхідність користуватися інвалідним візком – це не трагедія, а спосіб вільного (якщо немає архітектурних бар'єрів) пересування. Є люди, які не втратили здатності ходити і можуть пересуватися за допомогою милиць, тростини тощо, але користуються інвалідним візком.

У такому випадку під час спілкування слід розташуватися так, щоб ваші обличчя були на одному рівні. Уникайте положення, при якому вашому співрозмовнику потрібно закидати голову.

4.5.3. У разі звернення іноземця або особи без громадянства із заявою щодо отримання статусу біженця або додаткового захисту на території України.

- надати іноземцям інформацію про місцезнаходження територіального підрозділу Державної міграційної служби України та телефон гарячої лінії **(044) 383-76-26; (044) 550-23-88; (044) 278-50-30.**

Якщо іноземець не розуміє та не орієнтується на місцевості, необхідно зв'язатися з територіальним підрозділом Державної міграційної служби України та повідомити про подію, дочекатися працівників Державної міграційної служби та передати їм даного іноземця.

4.5.4. У разі виявлення порушень правил перебування на території України іноземних громадян та осіб без громадянства:

- при виявленні іноземних громадян та осіб без громадянства, які не мають при собі документів та проживають без реєстрації, а також за простроченими документами, необхідно повідомити про це оперативного чергового територіального органу Національної поліції та діяти за його вказівками. Національний паспорт іноземця обов'язково вилучається, якщо він містить ознаки підробки, фальсифікації або оформлений для іншої особи;

- оперативний черговий територіального органу Національної поліції у разі отримання інформації про затримання іноземних громадян та осіб без громадянства, які не мають при собі документів та проживають без реєстрації, а також за простроченими документами невідкладно повинен повідомити оперативний штаб та керівника територіального підрозділу Державної міграційної служби;

- керівник територіального підрозділу Державної міграційної служби повинен невідкладно направити працівників Державної міграційної служби для документування порушення та вжиття заходів адміністративного впливу згідно із законодавством;

- працівники Національної поліції спільно з працівниками Державної міграційної служби забезпечують доставку іноземця до пункту пропуску через державний кордон (за необхідності забезпечується конвоювання).

4.5.5. При затриманні групи незаконних мігрантів:

- повідомити оперативного чергового територіального органу Національної поліції та органи міграційної служби за місцем виявлення групи.
- доставити затриманих іноземців до територіального органу Національної поліції для з'ясування обставин подій та передати їх разом із відповідним рапортом працівникам Державної міграційної служби.
- під час перевірки документів та з'ясування обставин подій, що відбулися за участі іноземців, працівники поліції разом з працівникам Державної міграційної служби повинні:
 - запросити перекладача.
 - організувати опитування затриманих у присутності перекладача.
 - установити організаторів та пособників незаконного переправлення осіб через державний кордон України.
 - передати матеріали оперативному черговому по територіального органу Національної поліції.
 - у разі необхідності затримати іноземців відповідно до статті 263 КУпАП.
 - у разі потреби, з метою ідентифікації особи іноземного громадянина, готують матеріали для поміщення його до пункту тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні.
- Оперативний черговий по територіальному органу Національної поліції зобов'язаний:
 - зареєструвати матеріал.
 - передати матеріали на розгляд керівництву територіального органу Національної поліції для подальших процесуальних дій.
- Керівник територіального органу Національної поліції, розглянувши матеріали, надсилає їх за підслідністю до СБУ для порушення кримінальної справи за статтею 332 КК України.

4.5.6. У разі виникнення питання щодо доцільності подальшого перебування іноземця, який учинив правопорушення на території України.

- у даній ситуації працівник поліції інформує оперативний штаб про необхідність вирішення питання про примусове повернення або примусове видворення іноземця;
- після прийняття Державною міграційною службою України рішення (згідно з Інструкцією про примусове повернення та примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства, затвердженою спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Адміністрацією Державної прикордонної служби України та Служби безпеки України) про примусове повернення або винесення постанови про примусове видворення працівники Національної поліції спільно з працівниками Державної міграційної служби невідкладно забезпечують доставку іноземця до пункту пропуску через державний кордон (за необхідності забезпечується конвоювання).

5. Порядок і правила спілкування поліцейського

5.1. Загальні правила спілкування поліцейського

Поліцейський повинен бути ввічливим і тактовним, звертатися до громадян лише на «Ви», свої вимоги і зауваження викладати у переконливій формі, не вживати слів і дій, які можуть образити честь та гідність громадян. Потрібно бути спокійним, витриманим і розсудливим.

Неприпустимі: грубість, зверхність, іронічність, саркастичне чи невічливе формулювання зауважень, вирази та репліки, що ображають людську гідність, погрози, повчання, несправедливі звинувачення, загрозливі жести та знаки.

Порядок звернення до правопорушника:

- привітатись, прикласти праву руку до головного убору;
- відрекомендуватися (назвати прізвище, посаду, спеціальне звання);
- пред'явити на вимогу службове посвідчення, надавши можливість ознайомитися з викладеною в ньому інформацією, не випускаючи його з рук;
- аргументувати причину звернення;
- уважно вислухати пояснення особи;
- у межах компетенції вжити заходів реагування: зробити попередження, скласти протокол про адміністративне правопорушення (за можливості на місці) тощо.

Якщо правопорушник на зауваження реагує збуджено:

- витримати паузу (дати заспокоїтись);
- дати можливість висловити причину збудження;
- зажадати пояснення з приводу його неправомірних дій;
- пояснити недопустимість його поведінки з посиланням на відповідні нормативно-правові акти;
- надалі діяти за обставинами (наприклад викликати допомогу).

Приклади звернення до особи:

Варіант 1:

«Бажаю здоров'я. Сержант поліції Дронь. У місті проводять оперативні заходи, пред'явіть, будь ласка, Ваші документи».

Якщо громадянин має бажання пересвідчитися в наявності службового посвідчення: «Будь ласка, моє службове посвідчення».

Після перевірки: «Дякую, вибачте за незручності, усього найкращого».

Варіант 2:

«Бажаю здоров'я. Старший сержант поліції Онопенко. Ви порушили частину 1 статті 175 Кодексу України про адміністративні правопорушення: курили на зупинці громадського транспорту, що заборонено законом. Пред'явіть, будь ласка, Ваші документи».

Якщо громадянин має бажання переконатися в наявності службового посвідчення: «Будь ласка, моє службове посвідчення».

5.2. Особливості спілкування поліцейського з окремими категоріями громадян

5.2.1. З іноземцями

У спілкуванні з іноземцями без громадянства поліцейський повинен поважати гідність особи і виявляти до неї гуманне ставлення, захищати права людини. Враховувати особливості расової та національної належності, громадянства, віку та мови, ставлення до релігії, статі, політичних та інших переконань.

Поліцейський повинен:

- привітатися, звертатися на «Ви» приклавши руку до головного убору;
- відрекомендуватися (назвати прізвище, посаду, спеціальне звання);
- пред'явити на вимогу службове посвідчення, надавши можливість ознайомитися з викладеною в ньому інформацією, не випускаючи його з рук;
- аргументувати причину звернення;
- свої вимоги та зауваження викладати в переконливій формі

При перевірці:

- поводитись з документами акуратно. Якщо в документі знаходяться гроші, будь які записки та інші папери або цінності, запропонувати власникові самому вилучити їх звідти;
- звернути увагу на відповідність наявної в документі фотокартки та особи громадянина, правильність заповнення усіх реквізитів, цілісність захисної сітки документа, строк його дії, на відмітку щодо реєстрації та інше;
- вжити застережних заходів при перевірці документів у особи, що підозрюється у вчиненні злочину. З цією метою рекомендується стояти на півоберта праворуч від того, кого перевіряють, на відстані одного кроку від нього та пильно стежити за ним;
- перевірку проводити на деякій відстані від сторонніх громадян, а якщо є можливість – в найближчому службовому приміщенні дільничного офіцера поліції.

5.2.2. З особами, які користуються дипломатичним імунітетом

Поліцейський повинен діяти за загальними правилами спілкування з громадянами, але враховувати привілеї осіб з дипломатичним імунітетом:

- особиста недоторканність;
- недоторканність використовуваних ними транспортних засобів, які офіційно належать представництвам (консульствам);
- імунітет від кримінальної, цивільної, адміністративної юрисдикції України;
- право підняття на транспортному засобі національного прапора тощо.

Дії при виявленні правопорушення, вчиненого особою з дипломатичним імунітетом:

- повідомити про подію чергового територіального органу Національної поліції;
- вжити заходів щодо припинення правопорушення;
- записати номер та вид документа особи, який підтверджує її дипломатичний імунітет;

– скласти письмовий рапорт на ім'я начальника територіального органу Національної поліції.

5.2.3. 3 Народними депутатами України

Поліцейський повинен:

– на вимогу народних депутатів, інших посадових осіб пред'явити службове посвідчення, надавши можливість ознайомитися з викладеною в ньому інформацією, не випускаючи його з рук;

– пересвідчитись, що це народний депутат (перевірити наявність депутатського посвідчення та нагрудного знака народного депутата України);

– вислухати заяву (інформацію) і, якщо це не суперечить вимогам правил несення служби, ужити відповідних заходів, доповівши про це старшому начальникові.

Приклади звернення до народного депутата:

Варіант 1:

«Бажаю здоров'я. Сержант поліції Дронь. Ваші вимоги є законними, однак не належать до моєї компетенції, я обов'язково доповім про них старшому начальникові. Якщо моя відповідь Вас не задовольнила, Ви можете звернути ся до старшого начальника, який перебуває... (назва вулиці, площі, приміщення тощо)».

Якщо дії або заяви народного депутата України суперечать вимогам законодавства щодо несення служби, працівник поліції зобов'язаний негайно доповісти про це старшому начальникові й далі діяти за його вказівкою.

Варіант 2:

«Бажаю здоров'я. Сержант поліції Дронь. Ваші вимоги є незаконними й суперечать Кодексу України про адміністративні правопорушення (Кримінальному кодексу України – доцільно визначити відповідну статтю). Якщо Ви не припините свої дії, я змушений буду доповісти старшому начальникові та скласти відповідний рапорт. Якщо моя відповідь Вас не задовольнила, Ви можете звернутися до старшого начальника, який перебуває... (назва вулиці, площі, приміщення тощо)».

5.2.4. 3 представниками засобів масової інформації

У разі звернення представника засобів масової інформації необхідно:

– діяти за правилами поведінки з громадянами;

– утриматись від висловлювання власних міркувань;

– пояснити, хто уповноважений коментувати конкретні події та надати контактні дані відповідної особи;

НЕ ПІДЛЯГАЮТЬ РОЗГОЛОШЕННЮ ВІДОМОСТІ, ЩО СТАНОВЛЯТЬ ДЕРЖАВНУ АБО СЛУЖБОВУ ТАЄМНИЦЮ!!!

Приклад відповіді на звернення:

«Бажаю здоров'я! Капрал поліції Мирний. Ми несемо службу із забезпечення публічної безпеки і порядку. За більш детальною інформацією Вам доцільно звернутися до старшого начальника, який перебуває...».

У випадку, коли представник ЗМІ перешкоджає виконувати функціональні обов'язки, необхідно:

– повідомити, що згідно статті 36 (Вимога залишити місце і обмеження доступу на визначену територію) Закону «Про національну поліцію»:

– поліцейський уповноважений вимагати від особи (осіб) залишити визначене місце на певний строк або заборонити чи обмежити особам доступ до визначеної території або об'єктів, якщо це необхідно для забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони життя і здоров'я людей, для збереження та фіксації слідів правопорушення;

– поліцейський може обмежувати або забороняти рух транспорту і пішоходів на окремих ділянках вулиць і автомобільних доріг у разі затримання осіб відповідно до закону, під час аварій, інших надзвичайних ситуацій, якщо це необхідно для забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони життя і здоров'я людей;

– повідомити представника ЗМІ, що його дії можуть бути кваліфіковані, як перешкоджання діяльності працівника поліції;

– поінформувати безпосереднього начальника або чергового по територіальному органу Національної поліції;

– повідомити журналіста про його право оскаржити дії працівника поліції до вищого органу, прокуратури чи суду.

Приклад звернення до працівника ЗМІ:

«Бажаю здоров'я! Капрал поліції Мирний. Ми несемо службу із забезпечення публічної безпеки і порядку. Ваші дії перешкоджають виконанню обов'язків працівників поліції. Негайно припиніть свої протиправні дії. В іншому випадку, відповідно до Закону України «Про Національну поліцію», до Вас буде застосовано превентивні поліцейські заходи».

Документ, який підтверджує повноваження представника ЗМІ:

– редакційне посвідчення;

– посвідчення журналіста, видане Національною спілкою журналістів України;

– посвідчення журналіста, видане медіа профспілкою;

– акредитаційна картка;

– прес-картка інших журналістських, у тому числі міжнародних організацій.

ПРИ КОНТАКТАХ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ЗМІ КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

– не санкціоновано вилучати засоби фото-, відео-, аудіозапису та відповідні носії інформації;

– перешкоджати їх законній діяльності (закриття об'єктива, вимкнення камери тощо);

– самостійно приймати рішення про обмеження доступу журналіста в місця, відвідування яких дозволено законодавством.

Приклад відповіді на запитання:

«Беремо участь у забезпеченні публічної безпеки і порядку під час проведення... (назва заходу). Завданням підрозділу є недопущення порушень публічної безпеки і порядку на вулиці... (назва вулиці, площі, приміщення тощо). За детальною інформацією звертайтеся до старшого начальника, який перебуває... (контактні дані)».

6. Особливості реагування працівників Національної поліції України та підрозділів Департаменту патрульної поліції на факти правопорушення іноземців та осіб без громадянства

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», **іноземцями** визнаються особи, які не перебувають у громадянстві України і є громадянами інших держав, а особами без громадянства – ті, яких жодна держава відповідно до свого законодавства не вважає своїми громадянами.

Іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні, **зобов'язані мати паспортний документ**, яким є національний паспорт, або документ, що його замінює, який підтверджує громадянство іноземця, посвідчує особу іноземця чи особи без громадянства.

Іноземці та особи без громадянства, які вчинили злочин, адміністративні або інші правопорушення, несуть відповідальність на загальних підставах з громадянами України.

6.1. Питання про відповідальність іноземців, які користуються імунітетом від кримінальної та адміністративної юрисдикції України (далі імунітет), вирішується дипломатичним шляхом.

Документом, що підтверджує статус цих осіб, є відповідна **акредитаційна (дипломатична, консульська, службова) картка**, видана Міністерством закордонних справ України.

Імунітет від кримінальної та адміністративної юрисдикції України включає в себе особисту недоторканність особи, недоторканність службового та житлового приміщення, засобів пересування. Іноземці, які користуються дипломатичним імунітетом, не підлягають ані арешту, ані попередньому ув'язненню, ані жодним іншим формам обмеження особистої свободи інакше, як на підставі рішення суду.

Імунітет іноземця не виключає законного самозахисту наряду поліції від його протиправних дій і застосування до нього відповідних заходів для припинення вчинення ним злочину або адміністративного правопорушення.

Відповідно до статті 55 Віденської конвенції про консульські зносини від 24 квітня 1963 року, ратифікованої Верховною Радою СРСР 23 березня 1989 р., усі особи, які користуються імунітетом, зобов'язані поважати закони і правила держави перебування.

Відповідно до Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні, затвердженого Указом Президента України від 10 червня 1993 року № 198/93 (далі – Положення),

6.2. Повним імунітетом користуються:

- глава дипломатичного представництва в Україні (посол, посланник, повірений у справах);

- члени дипломатичного персоналу дипломатичного представництва, які мають дипломатичний ранг (радники, торгові представники, військові аташе, перші, другі і треті секретарі, заступники торгових представників, помічники, військових аташе),

- члени сімей усіх зазначених вище осіб, які проживають разом з ними і не є громадянами України.

Глава дипломатичного представництва і члени дипломатичного персоналу, члени їх сімей користуються особистою недоторканністю і не можуть бути заарештовані або затримані.

Імунітети для членів дипломатичного персоналу дипломатичного представництва поширюються на представників іноземних держав, на членів парламентських і урядових делегацій іноземних держав, які прибувають в Україну для участі в міжнародних переговорах, міжнародних конференціях і нарадах або з іншими офіційними дорученнями, а також на членів їх сімей, які їх супроводжують і не є громадянами України.

6.3. Обмеженням імунітетом користуються

- дипломатичні кур'єри;
- члени адміністративно-технічного і обслуговуючого персоналу дипломатичних представництв;
- консульські посадові особи і консульські службовці,
- члени дипломатичного персоналу іноземних держав у інших країнах, які прямують транзитом через територію України, та інші особи.

Ці особи не підлягають кримінальній та адміністративній юрисдикції України лише щодо дій, учинених ними при виконанні своїх обов'язків.

6.4. Дипломатичний кур'єр користується при виконанні обов'язків особистою недоторканністю і не може бути заарештований або затриманий.

Це положення застосовується також щодо тимчасових дипломатичних кур'єрів, призначених для разового перевезення дипломатичної пошти. Імунітети, що надаються останнім, припиняються з моменту доставки ними дипломатичної пошти за призначенням.

Члени адміністративно-технічного персоналу і члени сімей, які проживають разом з ними, якщо вони не є громадянами України або не проживають в ній постійно, користуються імунітетом від кримінальної та адміністративної юрисдикції в такому ж обсязі, як і члени дипломатичного персоналу. Члени обслуговуючого персоналу, які не є громадянами України або не проживають в Україні постійно, користуються імунітетом від кримінальної юрисдикції лише щодо дій, учинених ними при виконанні службових обов'язків.

Члени дипломатичного персоналу іноземної держави в третій державі, які прямують транзитом через територію України, користуються імунітетом від кримінальної та адміністративної юрисдикції та іншими імунітетами, які необхідні для забезпечення їх проїзду. Це положення застосовується також і до членів їх сімей, які користуються привілеями та імунітетами, у тому числі від кримінальної юрисдикції, і супроводжують зазначених осіб або прямують окремо, щоб приєднатися до них чи повернутися до своєї держави.

Обмеженням імунітетом користуються також працівники консульських установ, до яких відносяться консульські посадові особи (генеральний консул, консул, віце-консул, консульський агент), консульські службовці, які здійснюють адміністративно-технічне обслуговування консульської установи та працівники обслуговуючого персоналу консульської установи.

Консульські посадові особи користуються особистою недоторканністю і не можуть бути затримані або заарештовані інакше як у разі переслідування за

вчинення тяжкого злочину або виконання вироку (ухвали, постанови) суду, що набрав законної сили.

Консульські посадові особи та консульські службовці користуються імунітетом від кримінальної юрисдикції України щодо діяльності, яку вони здійснюють у межах службових обов'язків.

Адміністративному затриманню не підлягають іноземні громадяни, що вчинили правопорушення, якщо вони користуються імунітетом від адміністративної юрисдикції (ст. 16 Кодексу України про адміністративні правопорушення) і пред'явили на підтвердження цього дипломатичний паспорт, дипломатичну чи консульську картку, або службове посвідчення особи.

6.5. При виявленні адміністративного правопорушення або злочину, скоєного іноземцем, який користується імунітетом, працівнику Національної поліції необхідно

– повідомити про це до чергової частини територіального органу Національної поліції;

– ужити заходів щодо припинення правопорушення;

– за допомогою технічних засобів задокументувати протиправні дії;

– записати номер та вид документа іноземця, який підтверджує його дипломатичний імунітет, повернути документи власнику і відпустити правопорушника, після чого скласти рапорт про подію на ім'я начальника територіального органу Національної поліції, або начальника підрозділу Департаменту патрульної поліції.

Рапорт та інші матеріали щодо адміністративного порушення, або злочину особами, які мають дипломатичний імунітет, у найкоротший термін (але не пізніше п'ятиденного строку) надсилаються до територіальних органів Національної поліції з подальшою передачею їх до Міністерства закордонних справ України, про що особа, яка має імунітет, попереджається на місці вчинення адміністративного правопорушення.

6.6. При порушенні правил дорожнього руху особою, яка має імунітет, працівник підрозділів Департаменту патрульної поліції

після перевірки документів, що посвідчують її особу і підтверджують статус (дипломатичний паспорт, дипломатична картка, консульська картка), записати номер та вид документа іноземця, повернути документи власнику і відпустити правопорушника, скласти рапорт про подію на ім'я начальника підрозділу Департаменту патрульної поліції.

6.7. Якщо особа, яка має імунітет, керує транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння їй пропонується припинити керування.

● Огляд на стан сп'яніння в медичних закладах проводиться в разі її згоди. У цьому випадку працівник підрозділів Департаменту патрульної поліції повідомляє до чергової частини підрозділу Департаменту патрульної поліції.

● У таких випадках рекомендується запрошувати на місце виявлення правопорушення представника дипломатичного представництва, при якому вказана особа акредитована.

6.8. При відмові від проходження медичного огляду і спробах продовжити керування транспортним засобом особою, яка має імунітет:

- зупинити подальший рух транспортного засобу;
- за допомогою технічних засобів задокументувати протиправні дії;
- у присутності двох свідків складається рапорт із зазначенням вичерпних відомостей про особу правопорушника.

- У рапорті обов'язково вказується, що зазначена особа керувала транспортним засобом у стані сп'яніння (указуються ознаки сп'яніння), відмовилася на прохання працівників підрозділів Департаменту патрульної поліції вийти з автомобіля, пояснити свою поведінку і пройти медичний огляд.

- Після складення рапорту забороняється вживати будь-яких заходів щодо затримання цієї особи або інші примусові дії. Цій особі пропонується скористатися послугами таксі або попутного транспорту, надається можливість викликати по телефону інший автомобіль або водія. Про факт затримання автомобіля під керуванням особи, яка має імунітет, негайно інформується чергова частина підрозділу Департаменту патрульної поліції. До рапорту додаються пояснення свідків.

- Рапорт та інші матеріали щодо порушення правил дорожнього руху особами, які мають імунітет, надсилаються до територіальних органів Національної поліції з подальшою передачею їх до Міністерства закордонних справ України, про що особа, яка має імунітет, попереджається на місці вчинення адміністративного правопорушення.

- Згідно Постанови Кабінету Міністрів України «Про деякі питання в'їзду, виїзду та перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, які задіяні в організації та проведенні пісенного конкурсу «Євробачення» від 28 грудня 2016 р. № 1017 [16], в період з 1 січня до 15 червня 2017 р. до іноземців та осіб без громадянства, які в'їжджають в Україну з метою забезпечення організаційних та технічних заходів з підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення» на підставі відповідних запрошень Національної телекомпанії, не застосовуються обмеження щодо строків тимчасового перебування, установлені підпунктом 2 пункту 2 Порядку продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2012 р. № 150 [17]. Відповідно зазначених нормативних актів, Національній телекомпанії необхідно протягом 10 днів подати до Державної прикордонної служби та Державної міграційної служби зразок запрошення для участі у зазначених заходах та списки запрошених осіб.

7. Алгоритми дій працівників підрозділів поліції охорони Національної поліції України

7.1. При надходженні повідомлення про спрацювання засобів сигналізації на квартирі (приватному будинку) та виявлення осіб, що не є їх власниками.

– у найкоротший термін прибути (скритний під'їзд), блокувати та обстежити, з дотриманням заходів особистої безпеки та дієвої взаємодії між членами наряду.

– при виявленні осіб, які згідно з наданими документами не є власниками квартири (будинку) та посилаються на її оренду (або родинні зв'язки тощо), дотримуючись заходів безпеки, зібрати вказаних осіб у приміщенні, де їх дії найбільш легко контролювати на відстані, запросити документи, що посвідчують цих осіб, документи оренди (у разі наявності) та за допомогою оператора пункту централізованого спостереження з'ясувати за контактним телефоном власника (довіреної особи) правдивість інформації невідомих осіб, а також перевірити дану інформацію за допомогою сусідів, яких залучити як свідків.

– залежно від отриманої інформації вжити заходів щодо доставляння затриманих осіб до територіального органу Національної поліції (у разі необхідності – попередньо запросивши допомогу) або надати квитанцію на оплату штрафу за хибний виклик.

7.2. При надходженні тривожного сповіщення за допомогою системи термінового виклику поліції, розміщеної в громадському місці.

– у найкоротший термін прибути та з'ясувати причини виклику.

– у разі скоєння правопорушення або злочину встановити постраждалих і свідків, у яких отримати прикмети та напрямок можливого руху підозрюваної особи, отриману інформацію негайно повідомити до чергових частин територіального органу національної поліції і підрозділів поліції охорони для орієнтування суміжних нарядів, після забезпечення охорони можливих слідів злочину на місці події, разом з постраждалою особою та (або) свідками вжити заходів щодо пошуку підозрюваної особи «по гарячих слідах»;

– при отриманні інформації про подію, що не містить ознак злочину та правопорушення – у чемній і стриманій формі надати роз'яснення щодо можливого порядку вирішення порушеного питання.

7.3. При надходженні інформації про спрацювання системи тривожного сповіщення на розважальних закладах, місцях громадського відпочинку та харчування.

– у найкоротший термін прибути та з'ясувати обставини виклику з дотриманням заходів особистої безпеки та недопущенням можливого загострення конфліктної ситуації від появи працівників поліції.

– у разі групових порушень публічного порядку, не допускаючи загострення ситуації та втягування до конфлікту працівників наряду, запросити

допомогу та вжити заходів щодо виявлення підбурювачів, можливих свідків і недопущення травмування сторонніх осіб.

- при спробі осіб, які скоїли правопорушення, залишити місце події – негайно передати до чергових частин територіального органу національної поліції і підрозділів поліції охорони їх прикмети та напрямок руху для орієнтування суміжних нарядів і за можливості, з дотриманням особистої безпеки, не розділяючи наряд, ужити заходів щодо затримання підозрюваної особи (осіб).

- після прибуття додаткових нарядів забезпечити передачу затриманих осіб, надати допомогу в установленні та опитуванні постраждалих і свідків.

Висновки та рекомендації

У рекомендаціях розглянуто алгоритм дій працівників Національної поліції щодо забезпечення публічного порядку та безпеки під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017», а також правову основу.

Беручи до уваги те, що до Києва прибуде велика кількість іноземних гостей, то забезпеченню публічної безпеки і порядку в столиці буде приділена особлива увага. Питання безпеки перебування іноземних гостей і пересічних громадян на європейському пісенному святі визнано одним з пріоритетних завдань діяльності Уряду. Організація проведення заходу такого рівня вимагає не лише створення відповідної інфраструктури, але й удосконалення форм і методів забезпечення публічної безпеки і порядку, які повинні відповідати міжнародним стандартам й здатні забезпечити дійсно стабільний правопорядок у суспільстві.

Проведення в Україні «Євробачення-2017» пов'язане з вирішенням багатьох питань, зокрема щодо забезпечення публічної безпеки і порядку. Особливо це стосується діяльності Національної поліції, що є невід'ємною складовою правоохоронних органів України, на яку покладено виконання завдань із забезпечення публічної безпеки і порядку.

Основною формою організації забезпечення публічної безпеки і порядку є принцип комплексного використання сил і засобів підрозділів Національної поліції та Національної гвардії України, а також їх взаємодія з іншими державними органами, зокрема Міністерством з надзвичайних ситуацій, Державною прикордонною службою, Міграційною службою, Київською міською державною адміністрацією, громадськими організаціями, які братимуть участь у забезпеченні публічної безпеки і порядку (єдина дислокація).

Для ефективнішого використання сил та засобів у забезпеченні публічної безпеки і порядку пропонується наступне:

1. Узагальнити та проаналізувати європейський досвід залучення поліції до заходів безпеки та методологію діяльності поліції ЄС під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення» (поліцейський довідник Євросоюзу);

2. Сформулювати нову філософію стосунків правоохоронних органів з іноземними громадянами і, засновану на взаємоповазі, допомоги і підтримки. Ця філософія, має перерости у докорінно нову систему взаємовідносин між усіма учасниками подібних Європейських форумів. Ці нововведення повинні знайти своє застосування не лише під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення», але й по його завершенню, ставши невід'ємною складовою організації та проведення інших спортивних і культурно-масових заходів аналогічного масштабу.

3. Розробити систему зв'язку між організаторами міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017», власників об'єктів задіяних в обслуговуванні «Євробачення-2017», приватних охоронних структур та громадських

формувань із забезпечення публічної безпеки і порядку, Національної поліції та Національної гвардії України для своєчасного інформування про хід проведення конкурсу, вжиття заходів безпеки та реагування на надзвичайні події. З цією метою доцільно створити штаб за участю представників органів влади, правоохоронних органів.

4. Органам виконавчої влади та правоохоронним органам з метою неухильного дотримання принципів толерантності та прав людини під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017» надавати інформаційну та методичну підтримку щодо моніторингу проявів расизму, ксенофобії, нетерпимості та порушень публічного порядку і публічної безпеки (у тому числі серед іноземних гостей) та оперативного реагування на інформацію про його результати.

5. Узагальнити та проаналізувати досвід залучення усіх підрозділів Національної поліції та Національної гвардії України у забезпеченні публічної безпеки і порядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017» з метою його подальшого використання в організації проведення в Україні фінального футбольного матчу Ліги Чемпіонів 2018 р. та інших спортивних і культурно-масових заходів аналогічного масштабу.

6. Розглянути питання щодо додаткової оплати праці працівників поліції, залучених до забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення» у 2017 році в Україні.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. (зі змін. та доповн.; ред. від 30 вер. 2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про Національну поліцію : Закон України від 02 лип. 2015 р. № 580 // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379 (із змін. та доповн. ; ред. від 01 січ. 2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
3. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінет Міністрів України від 28 жовт. 2015 р. № 877 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF/para%20n9>.
4. Про затвердження плану заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 740-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/740-2016-р>.
5. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовт. 2015 р. № 878 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-п>.
6. Про затвердження Положення про патрульну службу МВС : наказ МВС України від 02 лип. 2015 р. № 796 (Зар. в Мінюсті України 3 лип. 2015 р. за № 777/27222) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0777-15>.
7. Положення про Департамент патрульної поліції : затв. наказом Національної поліції України від 06 лист. 2015 р. № 73 (зі змінами у ред. наказу Національної поліції від 31 жовт. 2016 р. № 1114) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://patrol.police.gov.ua/ru/faq/normativno-pravova-baza-diyalnosti-patrulnoyi-politsiyi/>
8. Положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України : затв. наказом Національної поліції України від 27 листоп. 2015 р. № 123 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://patrol.police.gov.ua/ru/faq/normativno-pravova-baza-diyalnosti-patrulnoyi-politsiyi/>
9. Положення про службу дільничних інспекторів поліції в системі Міністерства внутрішніх справ України : затв. наказом МВС України 11 листоп. 2010 № 550 (Із змінами, внесеними згідно з Наказами МВС № 487 від 28.07.2011 та № 349 від 23.04.2012; ред. від 08.06.2012).

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 груд. 1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (із змін. та доповн.; ред. від 01 вер. 2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
11. Кримінальний кодекс України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131 (зі змін. та доп.; ред. від 08 жов. 2016 р.) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, № 11–12, № 13. – Ст. 88 (зі змін. та доповн.; ред. від 01 січ. 2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
13. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2005. – № 35–36, № 37. – Ст. 446. (ред. від 01 вер. 2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
14. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135–XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303. (зі змін. та доповн. ; ред. від 01 вер. 2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
15. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону Закон України від 22 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 40. – С 338.
16. Про деякі питання в'їзду, виїзду та перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, які задіяні в організації та проведенні пісенного конкурсу «Євробачення» : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 груд. 2016 р. № 1017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1017-2016-п>.
17. Порядок продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 15 лют. 2012 р. № 150 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 17. – Ст. 612. – 2015 р. – № 28. – Ст. 805 (зі змін. та доп.; ред. від 01 січ. 2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/150-2012-%D0%BF/paran14#n14>.
18. Офіційний сайт Національної поліції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.police.gov.ua/>.

Список рекомендованих джерел

1. Адміністративна діяльність Національної поліції : [навч. посіб.] / [О. М. Калюк , С. Ф. Константинов, В. А. Куліков та ін.]; за заг. ред. В. А. Кулікова. – К. : «Освіта України», 2016. – 230 с.
2. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : [навч. посіб.] / [В. В. Черней, С. Ф. Константинов, С. Г. Братель та ін.]; за заг. ред. В. В. Коваленка – [5-те вид.]. – К. : ПП «Дірект Лайн», 2014. – 408 с.
3. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : [підруч.] / за ред. І. П. Голосніченко, Я. Ю. Кондратьєва. – К. : КМУЦА, 1999. – 178 с.
4. Адміністративна відповідальність : [навч. посіб.] / І. П. Голосніченко [та ін.]; заг. ред. І. П. Голосніченко ; Київський ін-т внутр. справ при Нац. акад. внутр. справ України. – К. : КІВС, 2002. – 141 с.
5. Адміністративна відповідальність : [навч. посіб.] / [Колпаков В. К. та ін. ; за ред. О. В. Кузьменко] ; Нац. акад. внутр. справ. – К. : Юрінком Інтер, 2016. – 567 с.
6. Адміністративні послуги у сфері внутрішніх справ : [моногр.] / [І. П. Голосніченко, О. Г. Циганов, О. О. Попова, М. О. Журба, І. В. Бойко] ; за ред. І. П. Голосніченка, О. Г. Циганова. – К. : НТУУ «КПІ», ДНДІ МВСУ, 2015. – 590 с.
7. Адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху : [наук.-практ. комент.] / В. К. Колпаков [та ін.] ; Донецьк. юрид. ін-т Луганськ. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка (ф-т безпеки дор. руху). – Донецьк : Норд-прес, 2010. – 267 с.
8. Взаємодія поліції з недержавними суб'єктами охоронної діяльності в умовах підготовки та проведення ЄВРО-2012 : [метод. реком.] / В. Л. Костюк , С. В. Кухаренко, В. С. Сивухін, Я. В. Фурман. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2012. – 29 с.
9. Голосніченко І. П. Адміністративне право України : [навч. посіб.] / [І. П. Голосніченко, М. Ф. Стахурський, Н. І. Золотарьова]; за заг. ред. І. П. Голосніченка. – К. : ГАН, 2005. – 232 с.
10. Кузьменко О. В. Адміністративно-правове регулювання перебування мігрантів у пунктах тимчасового утримання : [моногр.] / О. В. Кузьменко, Д. Б. Муратова – Х: « НікаНова», 2011. – 266 с.
11. Кузьменко О. В. Курс адміністративної відповідальності : [підруч.] / за ред. О. В. Кузьменко. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
12. Кузьменко О. В. Адміністративне затримання як захід забезпечення провадження у справах про адміністративні проступки в умовах поліцейської реформи / О. В. Кузьменко // Актуальні питання реалізації нового Закону України «Про державну службу»: тези доп. Всеукр. форуму

- вчених-адміністративістів (м. Запоріжжя, 21 квіт. 2016 р.) / за заг. ред. Т.О. Коломоєць. – Запоріжжя : ЗНУ, 2016. – 68–78.
13. Кузьменко О. В. Новий Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» – нові правові колізії та суперечності / О. В. Кузьменко // Вісник Запорізького національного університету, 2012. – № 1. – Ч. 1. – С. 150–155.
 14. Кузьменко О. В. Колізії законодавства, яким урегулюється адміністративна відповідальність іноземців та осіб без громадянства / О. В. Кузьменко // Державотворення та правотворення в період реформ: питання теорії та практики : мат. Всеукр. наук.-практ. конф. (19–20 квіт. 2012 р.); за заг. ред. В. В. Коваленка; у 2-х част. Ч. 1. – К. : НАВС, 2012. – С. 69–74.
 15. Курс адміністративного права України : [підруч.] / [В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, В. Д. Сущенко, О. В. Горбач та ін.] ; за ред. В. В. Коваленка. – К. : Юрінком Інтер, 2012. – 780 с.
 16. Організація управління патрульною службою поліції в умовах проведення Євро-2012 : [метод. реком.] / В. Л. Костюк, С. В. Кухаренко, В. С. Сивухін, Я. В. Фурман. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2012. – 24 с.
 17. Охорона громадського порядку під час проведення футбольних матчів : [навч.-практ. посіб.] / [В. І. Олефір, Ю. Ю. Орлов, С. Ф. Конstantінов та ін.] ; за заг. ред. В. В. Коваленка. – К., НАВС, 2011. – 269 с.
 18. Порядок адміністративного затримання іноземців, які вчинили правопорушення під час проведення Євро-2012 : [метод. реком.] / В. Л. Костюк, В. А. Молотай, О. Г. Пелагеша., В. С. Сивухін. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2011. – 20 с.

Забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення-2017»: [метод. реком.] / [В. Л. Костюк, В. Г. Сюравичик, С. Ф. Константінов, В. А. Куліков, А. О. Джужа]; за заг. ред. Р. А. Сербина. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 61 с.

Ensuring the National Police of Ukraine public security and order during the international song contest «Eurovision-2017» [method. recom.] / [V. Kostyuk, V. Siuravchyk, S. Konstantinov, V. Kulikov, A. Dzhuzha]; by the Society. Ed. R. Serbyn. – K.: Nat. Acad. ext. Affairs, 2017. – 61 p.

Summary: In the guidelines the optimal algorithms actions of the National Police in various situations that may arise during the performance of their duties to ensure public safety and order, protection of rights, freedoms and legal interests of citizens, prevention and suppression of offenses during a Ukraine international song contest "Eurovision-2017".

Guidelines designed for practitioners of the National Police and the National Guard of Ukraine, police officers, including patrol police, as well as faculty and research staff, adjunct, students and cadets of the MIA of Ukraine.

Keywords: National Police of Ukraine; Police Department patrol units; ensuring public safety and order; international song contest «Eurovision-2017»; Legal Status; Algorithms actions; administrative offense; criminal offenses; diplomatic or parliamentary immunity; police communication; police custody.

Авторський колектив:

Джужа Анастасія Олександрівна – доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Константінов Сергій Федорович – завідувач кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції;

Костюк Володимир Леонідович – завідувач наукової лабораторії з проблем забезпечення публічної безпеки і порядку навчально-наукового інституту № 3 НАВС, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, підполковник поліції;

Куліков Володимир Анатолійович – завідувач кафедри організації охорони громадського порядку Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент, полковник поліції;

Сербин Руслан Андрійович – проректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, полковник поліції;

Сюравичик Валерій Григорович – науковий співробітник наукової лабораторії з проблем забезпечення публічної безпеки і порядку навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Authors:

Dzhuzha Anastasia – Associate Professor of Criminology and Penal Law of the National Academy of Internal Affairs, Doctor of Law;

Konstantinov Sergei – head of administration of the National Academy of Internal Affairs, Doctor of Law, Professor, colonel of police;

Kostyuk Vladimir – Head of scientific laboratory with issues of public safety and order research institute number 3 toall, PhD, senior researcher, Colonel of Police;

Kulikov Vladimir – head of organizing public order of the National Academy of Internal Affairs, PhD, associate professor, colonel of police;

Serbyn Ruslan – Vice President of the National Academy of Internal Affairs, Doctor of Law, Senior Fellow, Colonel of Police;

Siuravchyk Valeriy – Science Laboratory Fellow with issues of public safety and order research institute of number 3 of the National Academy of Internal Affairs, Doctor of Law;

Дата підготовки:

Схвалено та рекомендовано до видання Науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ (протокол № 8 від 19.04.2017 р.).